

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplač naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K
S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.
List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Kako se bojujemo za Jesenice.

Strankarska strast se poleže v človeku, ko vidi poginjati svoj narod, propadati svojo domovino v roke tujcev. Čut ljubljani do naroda je močnejši, ker ga nosimo v krvi, kakor pa zavest strankarstva, ki smo jo dobili v poznejših letih polastnem razmišljanju ali pa potom okolice. To čustvo premaga pod normalnimi razmerami vse druge strasti in hotenja tam, kjer moramo čuječ stati na streži, kjer se nam vedno trese duša v bojazni, da izgubimo to, kar nam je izročila ročna mati. Bojimo se, ker vemo, da bi stopal tujec s trdo nogo po tej lepi rodni zemlji ter zaničljivo in prezirljivo gledal na usuznjene sirove teptane domovine.

Namen današnjega članka je, opozoriti široko javnost na narodnostni boj, ki ga bijemo v časnikih skoraj slednji dan imenovanih Jesenicah ter

zlasti opisati škandalozno stališče klerikalne stranke v tem boju, to je one stranke, ki vedno obeša svojo narodnost na veliki boben, v resnici pa je udinjana z dušo in telesom mednarodni klerikalni organizaciji, ki jo obsenčuje laška mitra rimskega papeža. Kompromis, ki se je imel skleniti med obema slovenskima strankama, se je razletel ob trdovratnosti fanatičnega župnika Janeza Zabukoveca, ki je zahteval v svoji strankarski domišljiji nemogočih stvari, ker je menda mislil, da so Jesenice bolj klerikalne kakor on sam. Napredna stranka mu je obrnila hrbet ter ga od tistega časa popolnoma prezirala. Postavili smo se na odločno slovensko stališče, ne oziraje se na levo ali desno, če je to Luckmanu ali Zabukovcu prav ali ne. Taktika je bila prava in vplivni možje so šli za to strujo. Zabukovec je spoznal, da jo je zavozil in začel je rochneti po »Slovenca« in skušal s terorizmom spraviti ljudi pod svojo komando. Prišla je volitev častnih občanov, od katerih je zavisna zmaga Slovencev v prvem volilnem razredu. Zabukovec je čakal in čakal, da ga kdo vpraša za svet, koga naj se voli, pa čakal je zastonj. Občinski možje so volili po svoji volji, a to ni bilo župniku prav, ker je bilo izvoljenih dve tretjini pristavev napredne stranke. Radi neke formalne napake je bila prva izvolitev nepravilna, zato je bila sklicana druga seja, da se izvrši volitev popolnoma korektno. In sedaj se je začela prava gonja. »Slovenec« je vpil, da so možje izdali prvi razred liberalcem in da se drugičkrat ne bo moglo brez klerikalcev ničesar napraviti. Temu vpitju se je pridružil tudi ves nemški tabor. Od dveh strani se je začelo sedaj delati proti naprednim Slovincem. Dva dni pred občinsko sejo 20. marca t. l. se je pripeljal ravnatelj Luckman o mraku v župnišče k Zabukovcu. Značilno je to, da

se je pustil peljati naprej proti Hrušici ter je šele v precejšnji daljavi od župnišča izstopil, nakar jo je peš mahnil v farovž. Luckman je dobro vedel, da bo Zabukovec v tem trenutku kompromitiran in politično nemogoč, kakor hitro izve ljudstvo za Zabukovočevo zvezo z nemštvom. Zabukovec je šel Luckmanu na led in še tisti dan se je pričela strahovita agitacija proti izvolitvi častnih občanov. Vera se je bila združila z nemškimi kapitalom. Župnik je dirjal v Hrušico, kaplana pa na Planino, da bi dobili odbornike na svojo stran. Zvečer pred volitvijo so bili zbrani skoraj vsi odborniki veselih obrazov v neki domači gostilni, Zabukovec jo je parkrat pozno v noč pihal mimo v svojem haveloku, možje so se mu pa smejali, ker ni mogel nikogar dobiti doma. S trdno zavestjo, da propade pri volitvi slovenska napredna stranka s svojimi častnimi občani, jo je primahal k seji ter ošabno zrl po odbornikih. Pa glej, vsi možje so prišli volit, vsi so podpisali zapisnik, le nekega idijota Plahutarja, vulgo Zaveljčina, ki ga je pridržala tovarna in Žrjova, ki so ga med potjo ujeli in vlekli v župnišče, ni bilo k seji. Zmaga je bila sijajna, Zabukovec jo je pa potrt odkuril v svojo farovško tujnjo. Blamiral je sebe, Luckmana in celo svojo stranko, ki je živela v domišljiji, da ima tukaj neomejeno moč. Nam očita, da smo lovili možje, a lovili jih je le on, toda s to razliko, da ni nikogar ujel. Mi se čudimo, da je politični lisjak Luckman iskal zveze z Jan. Zabukovcem, ki je v občini politično osamljen in v vsakem oziru popolnoma nevliven človek. Izognil bi se bil vsaj blamaže. Zabukovec se trudi sedaj na vse kriplje, da se izvoljeni častni občani ovržejo ter je že tudi pošiljal na »Slovenca« lažnjive telegrame in druge dopise; toda povemo mu že sedaj, da je ni moči, ki bi jih mogla postavnim potom ovreči,

da se pa zakon ne bo kršil, zato bomo skrbeli na merodajnem mestu. Zabukovec se je s svojo zvezo z Luckmanom, ki ga je podkupil z dragim denarjem, politično ubil in prepričan naj bo, da bo našel med jeseniškimi Slovenci pri vsakem početju najhujši odpor. Njegovo izdajalstvo bo zapisano s krvjo v zgodovini narodnega boja Slovencev. Ta fanatični župnik je pravi tip tiste duhovniške klike, ki izhaja iz šole škofa Jegliča ter hoče imeti brezpogojno oblast nad ljudstvom. Izza kulis smo čuli, da misli sedaj sam škof priskočiti na pomoč katoliškemu župniku Zabukovcu, ki se je zvezal z nemškimi protestanti, da mu pomaga iz miakuže, v katero je zašel. Mi ostanemo popolnoma hladni in če pride škof z vso svojo gardo agitirat za Luckmana. Bojimo se za pošteno slovensko stvar in tega prepričanja si ne pustimo omajati in tudi ne od ljubljanskega škofa. Zabukovec je naš sovražnik, ker je potegnil z nemškimi protestanti in kot takega ga bomo sedili. Ostali bomo čuječi, da vsak trenutek lahko damo klerikalni nemškutarski bandi zaslužen — breco. Vzgaajmo ljudstvo, da bo začelo misliti in črna farška bisaga bo kmalu — prazna. Izdajalski klerikalni duhovščini iz vrste Zabukovca in Zabreta velja le boj in nič drugega kakor brezobziren boj.

Poslanec Juraj Biankini — zastopnik jugoslovanske vzajemnosti.

Nedavno je bil imenovan računskim ravnateljem v Zadru naš rojak gospod Anton Costa, in to imenovanje je vznemirilo dalmatinskega poslanca gospoda Juraja Biankinija tako hudo, da je nemudoma v svojem listu na-

padel novoimenovanega ravnatelja kot tujca in se silno razkoračil nad tem imenovanjem.

Toda ta žurnalistični napad ni zadoščal g. Biankiniju, marveč on je čutil v svojem srcu, kot vnet Slovan, živo potrebo, sestaviti interpelacijo na ministra notranjih zadev, in ta interpelacija nam sili pero v roko, da pred vso slovensko javnostjo konstatujemo škandal, ki ga je lahko mišljeno provzročil imenovani jugoslovanski poslanec. Navedena interpelacija izgleda tako, kakor bi jo bil kak vsenemes napisal, če bi bil na kako nemško mesto prišel višji uradnik slovenskega rodu in slovenskega mišljenja. Do danes pa še nismo nikdar doživeli enakega izbruha divjega sovraštva proti Slovincu od ene ali druge slovenske narodnosti. Gosp. Biankini se hujuje in roti ministra radi imenovanja našega rojaka računskim ravnateljem, ker je uradnika izven provincije imenoval in postavil vse domače izvršne uradniške moči. On jadicuje, da osebe novoimenovane sicer ne pozna, da pozna le njegovo ime in da le toliko o njem ve, da je hrvatskega jezika nezmožen, da ni nikdar v Dalmaciji služboval in da edinole domačim uradnikom pot do višjih služb zapira. Res, čuden mož posl. Biankini, kajti sam prizna, da mu je oseba našega rojaka Coste nepoznata, in vendar trdi, da ve za gotovo, da ta uradnik ne bode drugeče kakor nemško uradoval in sklepal iz tega, da smatra ministrstvo Dalmacijo za divjo kolonijo ter zahteva garancij, da se v bodoče več Dalmaciji ne pripeti enaka krivica.

To je pač žalostno znamenje slovenske vzajemnosti, kajti če Hrvat Slovence pred vsem svetom imenuje tujca in napada višjega slovenskega uradnika, ki je imel nesrečo imenovan biti v Dalmaciji, je to jasen dokaz, da manjka v srcu dotičnega poslanca vsaka zavest slovenske vzajemnosti

LISTEK.

Dunajska secesija.

Dunaj, dne 26. marca 1905.
III.

Med Slovenci v »Secesija« je treba najprej omeniti Plečnika, kateremu je poverila letos »Secesija« ureditev razstavnih prostorov. Podati karakteristično tega mladega slovenskega arhitekta se ne čutim poklicanega, ker ga premalo poznam. Kar vem o njem, naj povem onim, ki vedo o svojem rojaku še manj od mene. Plečnik je že nekaj let redni član »Secesije«, v dunajskih umetniških krogih visoko uvažen kot fin, čist umetnik svoje stroke. Haberfeld je poln navdušenja za njegov pesniško navdahnjen talent, in tudi češka moderna, ki mu je pred par leti posvetila cel zvezek svojih »Volných Smeri«, ga enako čisti in cení. Tudi v inozemskih umetniških revijah za arhitekturo in prikladno umetnost se neredko čita njegovo ime. Na priučujoči razstavi je z velikim okusom uredil secesijske prostore. Zlasti koridor, ki deli po sredi notranjost razstavišča v dva dela in se končava pri zadnjih vratih z velikim oknom, je izborna ideja. Na vsaki strani

tega hodnika leže simetrično dve veliki in dve mali dvorani.

In ravno v desni veliki dvorani visé poleg odličnih del Engelhartza, Jägerja, Molla, Hohenbergerja, Lista, Nowaka, Axentowicza in Wysockowskega tudi slike naših treh umetnikov: Jakopiča, Groharja in Jame.

Jama je po mojem mnenju med našimi slikarji oni, ki je v svojem razvitku najbolj završen. On na tančno pozna svoje zmožnosti in je miren. Zato tudi vpliva pomirjevalno s svojo pastozno, sigurno in polno tehniko. On ne eksperimentira. Prepričan je in prepričevalen, v dobrem razpoloženju celó živahen, sicer pa subjektivno precej pasiven in adekvaten s predmetom, objektom. Ton njegov določuje skromna idiličnost slovenske pokrajine s pohlevno floro, pokornopoložnimi holmoi, belimi s slamo kritimi kmetijskimi hišicami, malimi mesti, ki so pravzaprav vasi, in semtertja posejanimi romantičnimi gradovi. Njegovo drevo je vitki, nekošati topol in redka, nežna breza. Vse to slika z veliko iskrenostjo in toplim čuvstvom, ki blagodejno oživlja njegove slike tudi takrat, kadar na njih leži somrak ali megla, ki bi lahko simbolizirala občutje slovenske kulture. Jaz sem uverjen, da

dela Jama čisto po svojem temperamentu, vendar si včasih ne morem kaj, da bi me njegova tehnika ne spomnila oddaleč na fotografijo, po kateri je Jama v slabih nekdanjih dneh mnogo delal.

Ako stopiš pred njegovo sliko, ki jo imenuje »Hišica v snegu« prej, nego si videl Jakopičevo in Groharjevo — vsak ima po eno, a to morda najboljšo sliko zadnjega dela —, te navda z neizrečeno ljubko domačnostjo. Zimsko popoldne je. Debel sneg leži na gori, dolu in leseni hiši pod bregom, obdani z redkim drevjem, cstaniki plotu in nekaterimi gospodarskimi poslopji. Vse je tiho. Niš se ne gane. Samo sneg se beli na obronkih in hladno je in konca ne vidiš in ne čutiš od nikoder niti zimi niti pozabljenemu slov. zakotju in še marsikomu drugemu doli pri nas.

Jama je naš slikarski idilik. Pred Groharjem bi zavrisnil, kakor slovenski fant za vasjo. Zakaj Grohar je slovenski kmetijski fant, in to je lepo, da se ne da popisati. Zaljubljen do ušes je v svojo dečlo. Saj dekle in nič drugega ni Groharju slovenska priroda: zdrava, rdečelična »punca« z bujno pisanim predpasnikom in v tolikih krilih, da jim ne sešetejše ne barv, ne rožic, ne

gub. In pri Bogu, verjamem Ti, Janez, da je sladko misliti na vse to, in vesel sem Te in čestitam Ti, ko gledam po dolgih dveh letih romanja po širokem svetu Tvojo sliko, ki si jo tako bahato ljubko krstil »Aus meiner Heimat« in ki me tako lepo spominja domovine in Tvojih loških hribov, kjer sem včasih vervece preganjal in poslušal pevajočo ljudsko govornico. Čestitam Ti, ker si napredoval bolj kakor ne eden in nobeden od onega časa, ko si z Jakopičem prvi začel usiljevati v »Mestnem domu« Slovincem umetnost.

Groharjev veliki napredek obstoji v tem, da je uglasil sebe in da zato sedaj uglašja tudi svoja dela na en osnovni ton. In to je glavni znak umetniške dozorelosti tako v literaturi, kakor v upodabljaljoči umetnosti. — Ko je prošlo jesen šlo za to, da Goucourtova akademija nagradi najboljšo pesniško delo mladega naraščaja v preteklem letu in je »La presse« priredila anketo, komu iz francoskih mladih pisateljev sodi ta nagrada, se je Carrère izrekel za Frapiéjev roman »La mater nelle«, češ da je njegov mladi avtor v njem našel svojo struno, ter dosegel svoj osnovni ton, s katerega ne pade niti za nijanso od prvega do posled-

njega poglavja. Zato da je delo dovršen umotvor. Mlad ali srednje baže umetnik se vedno potaplja v svojem predmetu. To ali ono podrobnost, eno ali drugo partijo obdela dobro, a celota je v svojem sestavu le mehanična enota. Ko je Grohar razstavljal na prvi slovenski umetniški razstavi, je bil mlad. Spominjam se njegovih slik: »V nedeljo zjutraj«, »Naš Peter«, »Maske na svatbi«. Polne skrbnih karakteristik so bile, skoraj nič boljše, kakor so še danes Žmitkove. Žanr, snov, vsote različnih, ne napačnih glasov. Danes vam podaja Grohar akorde. Sto njiv je na položni rebri njegove slike, sto jarkov in brazd, sto razorov in ert in barv; drevesa so in za obronkom se vidi sadni vrt in za tem se sluti premožen gospodar pogorske samije, a vse to je ubrano v en akord, v en glas, ki je glas močne Groharjeve individualnosti. In ta je vse. Diletantška kritika pogosto trdi, da je lepa priroda, resničnost in ne vem še kaj. Pojdite no! Lepa je samo silna, enotno uglašena slovenska individualnost, vse drugo je indiferentnost sama. In taka individualnost je slovenski fant in lirik naše pokrajine — Ivan Grohar.

(Koniec pril.)

in da dotični poslanec ne pozna krvnega sorodstva med Hrvat in Sloveni, ki se je dosedaj pri vsaki priliki v javnem življenju naglašalo in priznavalo.

Pri ti priliki je treba tudi konstatovati, da je moral Biankini podpisati na svojo interpelacijo pri deških socialistih in agrarcih iskati, kajti pri Dalmatincih, t. j. Hrvatih, je dobil samo 5 podpisov.

Ta napad na Slovenca je tem grši, ker je Biankini član »lepega kluba«, v katerem prevladujejo Slovenci in kateri so g. Biankini gotovo dobro informirali glede osebe in službene sposobnosti g. Coate. Ker pa niso bili slovenski člani Šusteršičevega kluba toliko odločni, da bi bili prepredili dotično, dne 28. t. m. vloženo Biankinijevo interpelacijo, dokazuje to dejstvo, da vladajo v lepem Šusteršičevem klubu prav lepe razmere, kajti to je vendar prava anarhija, če napada hrvatski član »Slovenske zveze« rojaka svojih slovenskih članov istega kluba samo radi tega, ker ga je usoda v Dalmacijo zagnala, kamor si ni nikdar prizadeval priti in kamor so ga radi pomanjkanja spretnostnega uradnika poslali.

Mi Slovenci si bomo zapomnili ta dogodilja za vsa prihodnost in hvaležni smo g. Biankiniju, da nam je odkril, kar čuti v svojem srcu.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Poročila z bojišča.

»Morning Post« poroča iz japonskega taborišča: Rusi se z veliko naglico umikajo v smeri proti reki Sungari. Pri Vanmasaju so bili zadnji voji ruske konjice po trirurnem boju z velikimi izgubami potisnjeni proti severu.

Sprednji voji japonskega levega krila se nahajajo 13 milj severno-vzhodno od Fakumena.

Japonske kolone, ki imajo nalogo obiti rusko armado, napredujejo uspešno in zdi se, kakor da bi bila Rusom že odrezana pot za umikanje. Sprednji voji teh kolon se že nahajajo, kakor se poroča, pri Vu-pengu, 25 milj severno od Kapinga.

Berolinskemu »Lokalanzeigerju« pa se poroča iz Harbina, da kitajsko prebivalstvo v velikih trumah beži iz mesta, ker se splošno misli, da se že v najkrajšem času prično vojne operacije pri Harbinu. Ker pa ruske oblasti potrebujejo rokodelce in delavce, so moškemu prebivalstvu prepovedale se izseljevati.

General Linevič je poslal 30. m. m. to-le poročilo: Pri armadi ni nobene spremembe. Vzhodno od železniške proge se je jel sovražnik izredno živahno gibati. Ponoči je pri brezvetrju pal obilen sneg.

Japonci v osvojeni zemlji.

»Lokalanzeigerju« se poroča iz Petrograda: Po poročilih iz Hančutina pripovedujejo kitajski trgovci, ki so

dospeli iz Mukdena, da so Japonci vso usvojeno Mandžurijo prevzeli v svojo upravo. Prevzeli so v svoje roke kitajsko pošto in po mestih so izročili skrb za javni mir in red japonski policiji. Na železniški progi se polaga nov tir, da se bodo mogli rabiti japonski vagoni. Med Mukdenom in Daljnim je že uveden železniški promet.

Japonci pošiljajo ojačenja maršalu Ojami preko Seula, preko Daljnega in po Sinmintinski železnici, ki so je vzeli v najem.

Hunguzi ob reki Amur.

»New York Herald« se poroča iz Petrograda: Guverner amurskega okrožja javlja, da so se pojavile na desnem bregu reke Amur številne hunguške čete. V vsem okrožju je provzročila ta vest med prebivalstvom silen strah. Prebivalstvo beži v gore. V Blagovještensk se je poslal en bataljon prostovoljcev, da štiti prebivalstvo. Sodi se, da so Hunguzi samo predhodniki japonske armade, ki prodira z vzhoda proti železniški progi. Tudi iz Harbina so jeli prebivalci bežati, zlasti Kitajci kar trumoma zapuščajo mesto.

Vstaja na Sahalinu?

Iz Pariza se poroča: Vstaja na otoku Sahalinu še baje ni vdušana. Iznanci so baje zapore in vladno poslopje v Korzakovu zažgali in osvobodili siloma več nevarnih zločincev. Sodi se, da so upor provzročili japonski odposlanci v sporazumu s političnimi izgnanci. Iz Port Nikolajevske se je poslalo na otok Sahalin več vojaških oddelkov. Zatrjuje se, da so se japonske ladje pojavile pri Petropavlovsku na polotoku Kamčatki.

Sprememba v ruskem generalnem štabu.

Načelnik generalnega štaba 1. mandžurske armade, general Harkovič je imenovan na mesto generala Saharova, ki je poklican v odbor za ranjence, za generalštabnega šefa vrhovnega poveljnika generala Lineviča. V imenovanju odbor je bil tudi poklican poveljnik prvega sibirskega armadnega kora, general baron Stakelberg.

Nedostajanje provijanta v Mukdenu.

Iz Petrograda se poroča: Ko so Japonci izpustili v Mukdenu ujetu zdravniško osebje, je imel načelnik japonskega generalnega štaba v ruskem jeziku nagovor, v katerem se je opravičeval, da oskrba ujetnikov ni bila dovolj dobra, ker je bilo število ujetnikov preveliko, Japoncem pa je v Mukdenu nedostajalo živil.

Brodovje admirala Roždestvenskega.

Poročevalec »Daily Expressa« na Madagaskarju je imel opetovano priliko, si ogledati rusko brodovje, ki je bilo usidrano pri Nosibeju.

Obiskal je admiralsko ladjo, »Kujaz Suvorova« in šest drugih oklopnih.

Poročevalec pravi, da je admiral Roždestvenski izvršil na svojem brodovju prave čudeže.

Ladje, ki so bile pri odhodu iz Evrope baje umazane in zanemarjene, so sedaj čiste in snažne in povsodi vlada najlepši red.

Zdravstveno stanje moštva je v kljub vročine podnebja izborna. Disiplina na ladjah je vzorna. Ves čas, dokler se je nahajalo brodovje v madagaskarskih vodah, so se vršile neprestano pomorske vaje. Zlasti mnogo se je manevriralo s podmorskimi čolni. Streljanje s težkimi topovi, vaje s torpednimi mrežami in stražnimi čolni so se vrstile dan za dnevom. Admiral sam je bil neumorno delaven. Vsi častniki so kar koprnili, da bi jim že skoro bila dana prilika se spoprijeti z japonskim brodovjem.

»Morning Post« poroča iz Tamarave: Iz zelo zanesljivega vira se zatrjuje, da se je admiral Roždestvenski že združil s torpedovkami tretjega brodovja, ki jih je admiral Nebogatov poslal naprej, da izroče važna poročila admiralu Roždestvenskemu.

Ostale ladje admirala Nebogateva se te dni združijo z glavno eskadro. Čuje se, da križari sedaj rusko brodovje 250 morskih milj jugovzhodno od otoka Perima. Čim bo zbrano vse brodovje, odpluje nemudoma na Daljni Vstok.

Vesti o mirovnih pogajanjih.

»Petit Parisien« poroča: Včeraj se je zbral pod predsedstvom velikega kneza Nikolaja tajen vojni svet, na katerem se je zbranim generalom predložilo vprašanje, če je mogoče vojno nadaljevati ali če je treba skleniti mir. Generali so baje prvo vprašanje soglasno zanikali (?), drugo pa soglasno potrdili (?).

Veliki knez je to sporočil carju in grofu Lambsdorfu in bil pooblaščen, da prične z mirovnimi pogajanjmi (?).

»Times« pa ve celo povedati, da je Rusija že sprejela predsednika Roosevelta za posredovalca med sabo in Japonsko.

Koliko je na teh vesteh resnice, je razvidno iz te-le petrogradske brzjavke:

Poročila raznih listov, da sta Rusija in Japonca volile predsednika Roosevelta za posredovalca, da so se mirovna pogajanja že pričela in da je v kratkem pričakovati, da se sovražnosti ustanovijo, so od kraja do konca izmišljena. Rusija ne misli na mir.

Iz odsekov.

Dunaj, 31. marca. Proračunski odsek je sprejel v današnji seji poglavje »dvorna in državna tiskarna« ter »poštini in brzojavni zavod« — Pri drugem poglavju se je razvila dolga debata. V popoldanski seji je predlagal posl.

Sehraffl, naj se seje proračunskega odseka prekinijo ter se povabita ministri predsednik in finančni minister, da temeljito pojasnita o dogodbah na Ogrskem in o vojaških kreditih. Nikakor ne gre, da bi se v odsekih mirno razpravljalo o dnevnih vprašanjih, dočim se v drugi državni polovici razpravlja o obstoju ali nehanju monarhije. Ne gre pri tem le za obstoj dinastije, temuč tudi za mir milijonov državljanov. Govornik je izjavil: »Prepričan sem, da vsaka nadaljna komisija privede k ločitvi armade in k državljanski vojni.« Predlog je bil po daljši debati odklonjen ter je odsek nadaljeval debato o poglavju »pošta in brzojava«. — Posl Dobernig je zahteval decentralizacijo poštne uprave, kakor je na Nemškem, kjer je 41 poštinskih ravnateljstev, v Avstriji pa samo 9. Zato pa ima Nemčija tudi štirikrat večje dohodke iz pošt kakor Avstrija. Zahteval je, naj se za Koroško ustanovi samostojno pošno in brzojavno ravnateljstvo s sedežem v Celovcu. Pošna ambulanca nove železnice Celovec-Trst se naj premesti v Celovec. Prihodnja seja bo v torek. — Zaradi rajoniranja sladkorne pese je nastal med industrijskimi in agrarnimi poslanci razpor. Danes so imeli oboji poslanci posvetovanje o kompromisnih predlogih k tozadevnemu zakonu. Pozneje je bila skupna seja obeh skupin, toda morala se je brez uspeha pretrgati. — Italijanski poslanci imajo v nedeljo 2. t. m. posvetovanje z ministrskim predsednikom, v katerem bo baron Gautsch baje odgovoril o zahtevah italijanskega kluba. Italijanski listi groze z ostro opozicijo, oziroma tudi z obstrukcijo (?) italijanskih poslancev, ako izpade Gautschev odgovor neugodno.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 31. marca. Ali se doseže konec krize na ta način, kakor se je brzojavno sporočilo, še vedno ni zagotovljeno. V opoziciji je namreč skupina 60 do 80 poslancev, ki nočejo brez ureditve jezikovnih zadev v armadi nišesar slišati o sporazumljenju. Pa tudi ako se doseže rešitev krize na način, kakor je bilo povedano, ni s tem kriza odpravljena, temuč le odložena. Tudi je skoraj neizogibno, da nastane razpor v strankah. Voditelj opozicije nimajo vseh svojih ljudi na konopcu, temuč je mnogo poslancev, ki bodo vedno kazali kroni svojo objest in mrinjo.

Budimpešta, 31. marca. Grof Andrassy, ki je bil izbran za predsednika koalicijskega ministristva, je postal drugačniji misli. Posebno smatra zadajo izjavo liberalne stranke naperjene proti sebi ter je izjavil, da stopi na krmilo ministristva le, ako mu je zagotovljena podpora vseh strank.

Budimpešta, 31. maja. Tudi posl. Kossuth ni zadovoljen, da bi se kriza rešila na označeni način. V

nekem članku namreč piše, da rešitev ne more na nobeno stran zadovoljiti, ker pušča narod brez izpolnitve njegovih najgorečnejših želj, vojaštvo pa brez novega oborožila.

Budimpešta, 31. marca. Vojaški strokovnjaki so danes zvečer izračunali, da se je dosedaj že naročilo iz povišanega vojnega kredita za 76 milijonov kron. Te svote ni mogoče več odtegniti. Na Ogrsko pripade tretjina. In sicer so naročeni že skoraj vsi topovi in vsa municija. Za mornarico se je zahtevalo 75 milijonov. Izmed teh je 12 milijonov že izdanih, 25 milijonov pa vezanih na naročila.

Budimpešta, 31. marca. Kot naknadni žrtvi ogrske krize odstopita baje v najkrajšem času grof Goluchowski in načelnik generalnega štaba baron Beck.

Budimpešta, 31. marca. Jutri dopoldne ima izvršilni odbor združene opozicije sejo o vprašanju, ali naj privoli, da se vojaška vprašanja izločijo ter se rešitev krize omogoči in ali se naj skliče državni abor na dan 4 aprila.

Srbija in Bolgarija.

Belgrad, 30. marca. Že od 13. t. m. sta Srbija in Bolgarija v carinski vojni. Trgovinska pogodba je potekla ter se ni več obnovila, trgovinski promet med obema državama se vrši na podlagi splošnega carinskega tarifa. Da je prišlo tako daleč, je zakrivila edina Srbija. Že 1. 1902. je sprožila takratna bolgarska vlada misel, naj bi se začel dogovor zaradi nove pogodbe, in sicer na širši podlagi, da bi se iz pogodbe razvila srbsko-bolgarska carinska zveza. Srbska vlada pa se ni ganila. Pa se še najdejo ljudje, ki obdolže Pašičevo ministristvo, da hoče Srbijo izdati Bolgariji! Carinska vojna seveda ne upliva dobro tudi v političnih ozirih.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 30. marca. Veak dan prihajajo turški vojaški beguni čez mejo, ker se boje vojne. Ravno tako dohaja čimdalje več civilnih begunov iz nemirnih macedonskih pokrajin. Na reforme ne da nihče nišesar. Neki avstrijski orožniški častnik v Skoplju se je izjavil: »Popolno divjo pokrajino v Oarednji Afriki bi bilo lažje reformirati, kakor pa en okraj v Turčiji.« — Bolgarske vasi v Macedoniji so polne vojakov, ki jih morajo prebivalci prehranjevati, dasi trpe sami glad. Več bolgarskih vasi ob meji so turške oblasti dale požgati, da bolgarski beguni ne dobe v njih zavetišča.

Sofija, 30. marca. Bolgarski prebivalci Kumanove so se nedavno pritožili, da se jim groze ondotni prebivalci. Vrhovni nadzornik Hilmi paša je naročil skupeljskemu valiju, naj odpošlje v Kumanovo višjega uradnika, ki zadevo preišče. Obenem je tudi odredil, da se garnizija pomnoži.

Dalje v prilogi.

Slovensko gledališče.

IV.

O slovenski drami ne moremo tako na kratko govoriti, kakor smo govorili o slovenski operi. Da pa se nas ne bo napačno umelo, moramo pred vsem konstatirati, da ima drama sploh veliko težje stališče kakor opera. Dajmo slučaj, da bi bile dramske moči popolnoma enake vrednosti kakor operne moči — kaj bi reklo občinstvo? Da je opera za 50% boljša, kakor drama. Stavili bi glavo, da bi občinstvo res tako sodilo, dasi bi bila taka sodba vnebovpijoča krivica. Vzrok temu ni težko najti. Pri nas se uprizarjajo samo svetovnoznane in pripoznane opere. Te morejo imeti večji ali manjši uspeh, ali neuspeh je izključen že zaradi glasbe same, tudi če je izvedba pomanjkljiva. Pri drami pa lahko propade najboljša delo, če se uprizori slabo ali samo pomanjkljivo. Pri operah ne dela jezik skoro nobenih težav. Imeli smo pevko, katere ni nihče razumel, ker si je sproti stvarjala neko jezikovno kolobocijo, a izmed občinstva je to le malokdo

zapazil. Pri drami je jezik velevažna stvar in vpliva odločilno na ves uspeh. Pri operi gledajo ljudje šele v drugi vrsti na igro, med tem ko je ta pri drami prva stvar. Če je pevec ali pevka simpatična, če zna kolikšak temperamentno igrati in ima priku-pen glas, je občinstvo že zadovoljno, med tem, ko zahteva od drame desetkrat več in še ni zadovoljno. To se pri presojevanju drame ne sme prezreti; v tem tiči vzrok, zakaj si drama tako težko pridobi priznanje občinstva.

Tudi gledališko vodstvo ima z dramo vedno več težav in skrbi, kakor z opero. Pri operi je sestava repertoira dosti lahka in če je denar na razpolaganje, je tudi dobiti primernih moči. Pri drami je to dosti-krat silno težko glede igralcev zlasti zaradi jezika.

A dasi drage volje priznamo vse te težave in vemo, koliko provzročajo truda, skrbi, jeze in tudi stroškov, vendar smo mnenja, da bi se s sistematičnimi pripravi za vsako sezono in sploh za gledališče dali doseči nekoliko boljši uspehi, kot jih

je doseglo gledališče v zadnjih sezonah.

Prva naloga vsakega gledališkega vodstva je, da si je na jas-nem, kaka je njegova teoretična naloga in da potem poišče za rešitev te naloge primerne duševnega kapitala in igralskega materiala.

No, kar se tiče teoretične naloge našega gledališča, ni treba o tem mnogo govoriti. Nam mora biti naše gledališče vse, ker je to pri nas edino zavetišče dramatične umetnosti. Zato se mora gojiti opera in opereta, klasična in moderna drama, fina veseloigra, a tudi ljudska igra in burka. Vodstvo našega gledališča se tudi potruditi, da sestavi tak repertoar, pri tem pa včasih nima sreče, ker naleti zdaj na igre, ki niso dosti pride, zdaj pa zopet igre, ki so na sebi sicer dobre in so imele drugod lepe uspehe, s katerimi pa se pri nas nišesar ne opravi, ker igralci niso kos svoji nalogi. Naše prepričanje je, da se mora repertoar sestaviti že pred sezono in nikakor ne gre, da bi se takorekoč sproti, od predstave do predstave, izbrale igre, ali da bi se kar na priporočilo ka-

kega igralca uprizorila kaka igra. Gosp. Lier je bil gotovo dober igralec, a kar je on priporočal iger, so vse propadle.

Seveda, če se hoče izbrati dobre igre, je treba skrbno zasledovati repertoar vseh velikih gledališč in izmed tistih del, ki so drugod najbolj uspela, izbrati ona, ki so najprimernejša in ki se dajo z našimi močmi najboljše uprizoriti. Ker so v odboru gotovo samo jako zmogni, literarno in umetniško izobraženi gospodje, se da to že izvršiti, vsekakor imamo pravico zahtevati, da se sestavi dober repertoar, primeren takemu zavodu, kakršen naj bo in mora biti naše gledališče, da se sestavi pravočasno, in da se sprejmejo vanj dela različnih žanrov, a tudi novejša dela. Naše gledališče ima tudi nalogo, nam podajati najboljše nove proizvode. V tem oziru se pa s nemškimi gledališčem še od daleč ne moremo primerjati. Dobro vemo, da ima nemško gledališče lažje stališče. Preva-janje iger in izpisovanje vlog stane mnogo in to je strošek, ki ga nemško gledališče ne pozna. Ali ta strošek nastane pri slabih igrah ravno

tako, kakor pri dobrih igrah, pri starejših ravno tako, kakor pri najmodernejših in zato se ta izgovor ne more vpoštevati. Gledališče ima velike literarne in umetniške naloge in mora te izpolnjevati, ne le tako mimogrede, če ravno nanese, kakor sedaj, nego vedno in po določenem načrtu. Mi ne moremo zahtevati, da bi bilo glede najnovejših iger pri slovenskem gledališču teko, kakor je pri nemškem gledališču in tudi treba ni, da bi tako bilo. Nemški ravnatelj pobere in uprizori vse, kar se je kje drugje uprizorilo; dostikrat ima srečo, dostikrat pa uprizori tudi povse malovredna dela. Ali nekoliko bolje kakor doslej, bi pri slovenskem gledališču glede moderne produkcije kakor sploh glede repertoarja že lahko bilo. Vemo, da je pri gledališču mnogo dela, vemo, da se odborniki žrtvujejo in radi priznavamo vse kar so storili, zlasti tudi, da so nam izbrali nekaj res lepih in dobrih iger, ali v obče moramo za prihodnost vendar želeli, da se sestavi boljši repertoar.

Carigrad, 30. marca. Turška vlada se je vdala zahtevam Albancev ter odredila, da se novoprijetih davki zopet opuste. S tem so se Albanci nekoliko pomirili, vendar pa še ne edložijo orožja ter se ne razidejo; dekle se jim ne izpolnijo še ostale zahteve.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 31. marca. Vest o napadu na gubernatorja Trepova ni resnična; pač pa je nekdo streljal na nekoga tajnega policaja.

Petrograd, 31. marca. V Moskvi so zopet našli veliko zalogo pehenskih strojev, granat in drugega streljiva, celo tajno tiskarno in arhiv revolucijske stranke.

Petrograd, 31. marca. Za vrhovnega gubernatorja mesto ubitega velikega kneza Sergija je imenovan admiral Aleksejev, toda brez vojne poveljstva.

Varšava, 31. marca. Ravnatelj srednjih šol so sklenili, da zaprejo šole na nedoločen čas. Da ruska vlada ne dovolji rabi poljskega jezika večje prostosti, pripisovati je baje le uplivanju iz Nemčije.

Odesa, 31. marca. Na Kavkazu se nemiri nadaljujejo. Kmetje hodijo v velikih trumah od urada do urada ter pokončujejo vse spise, ki se tičejo vojaštva, tako da ni mogoče sestavljati pozivnic vojaškim obveznikom.

Rusija napram Finski.

Petrograd, 31. marca. Finski deželni zbor je nedavno sklenil prošnje za carja, naj se Finski povrnejo nekateri samostalnosti. Prošnja se je res tudi predložila carju, ki je baje odredil, da se Fincem dajo zahtevane koncesije, posebno, da se ne bodo mladeniči nabirali za vojaške po oddelki iz leta 1901, ki je provzročila največ razburjenja med Finci. Izda se tudi ukaz, da sodnikov ni smeti edstavljati.

Novice iz Šmartna pri Litiji.

Konzorcij naših lažljivcev narašča. V sobotnem »Slovenec« je pisal zopet same laži in zavajanja. »Roparski napad« imenuje dopis, ako se devičarje malo eklufuts, ker ne pustijo konj pri miru na sestih, in vpijejo ekoci vas kakor obsedene živali. Dalje laže, prav kakor navadna baraba, da so bili bres vsakega povoda napadeni ter zato, ker niso hoteli dati za pijačo. Potem očita Šmarčanom podivjanost, ter da je ta podivjanost sad »Narodovega« branja. Nato vprašamo: Kje se nabaja večja podivjanost kot pri vaši temni bandi, o kateri se sliši dan za dnevom same lumparije, ki so jih pač zmogli le ljudje od vaše bande. Dalje prosi v Šmartno orožniško postajo. No, kdor pozna Šmarčane in vas Šmartno, ki je na glasu kot inteligentna vas, se mora na to le smejeti, ker ve, da človek, ki to zahteva, ni pri pravi pameti, ali pa je največji hudobnež.

»Ta velik hinave je kaplan Kralj. Tako sodbo je izrekel nad njim Jurče Brie v neki gostilni. Torej se prišel kaplana obsojati že njegovi lastni privrženci. Ali vkljub temu mora še vedno lagati po časopisih. Kaplan Kralj, zapomnite si, da se je začelo jasiti tudi v vašem nezavednem brlogu.

Brez službe božje so ljudje v Hotiču, ker je ondotni župnik še dalje bolehal. Nekaj nedelje je šel eden naših kaplanov tja maševat, pa se je kmalu naveličal, zato je pretečeno nedeljo faranom s prižnico takole povedal: Ako hočete, da bodele imeli mašo, si ga le sami katerega dobite in preskrbite, jaz ne pridem nič več maševat. Lepa je ta, gospod kaplan! S tem ste pokazali, koliko da vam je za vero in za vaše nevedne pobožne ovčice, pokazali ste pa tudi s tem, da je maša nekaj čisto nepotrebnega. Če bi bila maša potrebna za izveličanje, bi cerkev gotovo preskrbela, da bi Hotičani ne bili brez maše.

»Znat se mora«, pcd tem razgovorom zopet laže sobotni »Slovenec« v zadevi Marije Koprivnikar. Ta je pri deželnem sodišču v Ljubljani dobila zaradi goljufije 4 mesece zapora. »Slovenec« pravi, da je bila Marijina liberala ter da liberalcem ne prav pride — taji pa, da ni bila nikdar v Marijini družbi. To je drzna laž. Vsakemu je znano, da je bila Marija pobožna terejalka, ki je vedno kazala v istih družbah pobožno pobožnost v cerkvi in sploh povsod, kakor tudi vsakdo ve, in o

čemer se lahko vsak prepriča, da je bila res pri Marijini družbi. Ali res ne znate drugega kot lagati? Kako bode dotična oseba komu drugemu denar zaupala kot kaki Marijini hčerki, kateri je bila prednica? Ali bi res dala denar, kakor piše »Slovenec«, kaki liberali ali liberalcu, katerega imena še ne izpregovori rada, kajti če vidi liberalca, se vsakrat prekriža, da bi je res hudič s njim vred ne vzel. Pojdite, pojdite lažnjive žalobarde in tiho bдите!

Glasovi z Jesenic.

Odgovor na odprto pismo g. Janeza Zabukovec, župnika na Jesenicah.

Na Vaša vprašanja v »Jesenickih novicah« v »Slovenec« s dne 24. suša t. l. ne bi se mi sploh zdelo vredno odgovarjati, če bi se Vi prav po jezuitiku, ne osmelili očitati meni pod točko 9. in 10. naravnost lažnjiva dejanja. To Vaše postopanje pa vendarle zasluži nekaj odgovora. Na izzivanja pod 1 do 6 Vam odgovorjam, da mora biti »Slovenec« papir jako potrpečljiv, Vaš talent za žurnalistiko pa jako majhen, da zavzamejo skoro pol celone vprašanja, na katera bi Vam lahko odgovarjal vsak Jeseničan. Vsakdo ve, da sem naprosil g. župana Klinarja, da naj da med točke ene prejšnjih občinskih sej tudi moj predlog radi zgradbe sosedove hiše. Konstatiralo naj bi se, komu da pripada svet pred Pšenicoovo hišo, za kateri prostor mu je občina dala svojo 1200 K, da se je umaknil z zidom v stavbno držo. Nomenoma pa se je ta zadeva zavlekla in ko je vendarle prišla v tretji seji nato na dnevni red, se ji na predlog g. župana in prisadevanje g. Luckmanna odreklo vsakako glasovanje, na kar sem se čutil razčlenega, ter v svoji ogorčenosti izrazil, da sem vedno delal v blagor občine, akopram imam zastopati kot virilist le svoje interese, da se pa od sedaj naprej odtegnem vseh in vse kakih sej, če me ne amatraro vrednega, dati moj predlog na glasovanje. In tako je tudi bilo. Ko so se pa pred kratkim pošli člani tovariši gospodje odborniki izrekli zopet so lidarnim z menoj, odpadel je vsak povod izostajati iz sej, in posvetil sem in hočem še posvetiti vse svoje moči v blagor naše občine, kakor tudi Slovenstva na Jesenicah. Naravnost predrzno pa je od Vas, da se upate Vi sploh o narodnosti govoriti ter celo vprašati, od kdaj datira moja gorečnost do slovenskih Jesenic. Vsak Jeseničan ve, da sem vsak čas svojo dolžnost kot Slovenec v prid Jesenic storil. Moja gorečnost za obstanek Slovenstva na Jesenicah pa datira od časa zadnjih občinskih volitev, ko sem stal v vrsti prvih, ki so branili slovenske Jesenice pred poželjivostjo privdanih Nemcev, in vprašajte svojega novega zaveznika Luckmanna, kaj sem mu odgovoril, ko mi je grozil s pošto na Savi, ako ne potegnem s tovarniško stranko. Kar se pa tiče gospoda Chama, je vedno dobro došel v moji hiši, kakor tudi vsak drug zavezničar Jesenic, če Vam je to prav ali ne. Kar se tiče nadalje dferenc, katere sem imel jaz s gospodom Sinkovcem pred občinski volitvami, Vas vprašam jaz, če li Vas to kaj briga. Radi vprašanja glede g. J. Hribarja, župana stolnega mesta Ljubljane Vas pozivljam, da spoštovanje Jesenicamov do njega ni in ne bo trpelo, če se tako tarnate v Jeseničkih novicah. On se je dovolj skazal za narodnjaka skoz in skoz, Vi pa za švigašvago skoz in skoz. Na točko 9. Vam odgovorjam, da sem gospodom odbornikom pred sejo rekel: »Možje, jaz si v svojem, kakor v imenu svojih somišljenikov štejem v dolžnost — Vas opozoriti na nevarnost, katere nam preti od Nemcev. Vendar pa pripustim prosti volji, da glasuje danes vsak, kakor se mu zdi najboljšo.« Ako me je pa odbornik g. J. Ž. vsled njega napake, ker je gluha, ker je pozneje sam pritrdil, napadeno razumel, in mi slim da ste ravno pri njem iskali tozadevne informacije, ni moja krivda. Ako se Vi drznete meni še enkrat kaj takega očitati, Vas zagotovim, da si bom poiskal na merodajnem mestu zadoščenja. Na točko 10. Vas jaz v odgovor zagotovim, da meni in mojim tovarišem sploh ni bilo treba se laži posluževati za agitacijo, ker ste dali povoda dovolj sami vsem Jeseničancem z svojo strastno agitacijo proti volitvi častnih občanov, potem ko ste prejšnji večer z Luckmannom konferirali.

Končno še omenim, da bi Vi morali najbolj vedeti, da sem jaz v imenu narodne-napredne stranke dva krat bil pri Vas in Vam spravo ponudil, ter delal z vso vmeno nato, da bi se naš boj poblašil, in v časopisih prenehal. Kdo je še kriv, da se to ni doseglo. Edinole Vi, ki niste

besede držali in Vaša stranka je bila prva, katere je s vso strastjo nas napadala v časopisih. Ali ni tako?

Vi sami trdite, da imajo liberalci večino v občinskem odboru. Kaj pa smo dosedaj naredili, da se upate nas v obeh ljudstva blašiti? Ali se je dosedaj kaj ukrenilo, da bi bilo proti koristi občanov ali proti pravosti?

Kak strašen smrten in neodpustljiv greh, kakor Vi trdite, smo si nakopali na vest, ko smo častne občane volili? Ali nista izvoljena tudi 2 katoliška župnika, Vaš poslanec, za katerega izvolitev so se v vseh farnih cerkvah na Gorenjskem s bla goslovom darovale maše in g. dr. Gregorič, eden glavnih vodij Vaše stranke? In ali drugi niso vsega spoštovanja vredni gospodje? Zakaj torej ti strastni napadi? Čudno se mi zdi to Vaše postopanje tembolj, ako pomislim, da ste pred dvema mese cema bili drugačnega mnenja, da ste bili sami pripravljeni pri oni spravi seji se vneti za izvolitev častnih občanov in med njimi tudi 6 liberalcev. Ali bi bil to tudi smrtni greh? Posnemajte svojega prednika gospoda župnika Sinkovca, ki se je javno izrazil: »Rajše volim dr. Tavčarja, kakor kakoga Nemca.« Vi pa imate, kakor se splošno govori, svez z Nemci. Odgovorite na poslano v »Slovenskem Narodu« od 18. t. m. Jeseničanom, mene pa, kateremu se o tem članku niti sanjalo ni, pustite pri miru, in sprejmite v vednost, da Vam na nadaljnje izzivanje niti odgovorjal ne bom.

Povem Vam, da se narodno-na predna stranka na Jesenicah niti Vaših predstraž, niti mase ljudstva nima vzroka bati, kar se je započelo tudi na Jesenicah svetliti.

Svetujem Vam pa, popustite svoje čudne nazore in ne seajte prepri pri nas, ker s tem boste Nemcem pomagali zabiti prvi steber mostu do Adrije.

Jesenice, 28. marca 1905.

Alejsij Schrey, veleposesnik.

— V sobotnem »Slovenec« sta napadla fajmošter Zabukovec in kaplan Zabret vse, kar po Jesenicah leze in gre. Nekateri Jeseničani so bili že liberalci, drugi so šele postali pri volitvi častnih občanov, tretji pa so se dali liberalcem vzeti. Skratka, na Jesenicah je sedaj vse liberalno. No, če je Zabukovec prišel enkrat do tega prepričanja, se tudi mi tej trditvi pridružujemo. Popravimo le trditev toliko, da se ni nihče pustil od teh preklancih liberalcev ujeti, ker so možje sami uvideli, da se bojujemo za pošteno slovensko stvar. Jaz v župnišči izviram od tod, ker je dobil župnik Zabukovec pri agitaciji proti častnim občanom povsod — broco. Pa naj še kdo reče, da ni naš fajmošter vpliven mož!!!

— Zakaj se je Zabukovec zvezal z Luckmannom? Mož si je mislil: s pomočjo Luckmanna bom onemogočil zopetno izvolitev častnih občanov ter priselil napredno slovensko stranko v občinskem odboru, da podleže. Potem bomo pa napravili za častne občane same patentirane klerikalce a la dr. Susteršič ter tako dobili premoh v občini. Luckmannu bomo dali v zahvalo za pomoč nekaj odborniških mest pri prihodnjih volitvah. Toda Zabukovec je obračal, slovenski napredni odborniki so pa obrnili in župnik se je pošteno uredal. Prodajal se je Nemcem, ker je mislil, da bo izšel iz boja kot zmagovalec. Propadel je sijajno in izgubil pri ljudeh še tisti ugled in zaupanje, kar ga je do takrat imel. Temu i. dajalskemu fajmoštru povemo brez strahu, da je danes na Jesenicah politično nemogoč, ker ga upoštevajo le še stare terejalke in razne Marijine device. Vsa tista masa, na katero se Zabukovec sklanja, je na verigi ravnatelja Luckmanna in je od njega popolnoma odvisna. S to maso bo vedno lahko delal popolnoma za nemstvo, nikoli pa za slovenski značaj Jesenic. Inteligentno napredno delavstvo stoji v boju proti Luckmannu, ker pošten, stanovsko zaveden delavec ne bo paktiral s kapitalistom, še manj z župnikom Zabukovcem, ki se je temu kapitalistu prodal. Mi smo vedno trdili, da je vse humbug kar dela Zabukovec za delavstvo, sedaj je to sijajno pokazal, kar se je z Luckmannom zvezal.

— Peter Rozman spada med tiste maso, katere bo govorila, kadar jo postavita na noge Zabukovec & Comp. Luckmann. Mož je volil pri zadnjih volitvah z Nemci in tudi sedaj moral trobiti v Luckmannov rog. Uho go zapeljano delavstvo se bo sedaj izkoristilo od dveh strani.

— Tri stranke imamo na Jesenicah, tako se je izrazil pred prilične enim mesecem neki Jeseni-

čan, mož stare korenine, osivelih las in vrl narodnjak. Prva stranka smo mi Slovenci, tako je rekel ta možakar, druga stranka so Luckmann in njegovi nemški pristaji, tretjo pa tvorita Zabukovec in Zabret. Osiveli mož je imel tedaj čisto prav. No, do danes smo Jeseničani že vrlo napredovali, danes imamo samo še dve stranki, slovensko-narodno in nemško-nacionalno. Klerikalni agitator Rozman je zabredel v nemški tabor, Zabukovec in Zabret pa sta v nadi, da se bo njih požrešna bisaga napolnila s judeževimi groši, storila isto, postala sta Luckmannova hlapca. Živio klerikalno-nemško-nacionalna zveza!

— G. Zabukovec, če vam še ni znano, kako vas nazivlja ljudstvo na Jesenicah, vam povemo to danes. Zarukovec in vaš kaplan Zabret? Zabredu! Vox populi, vox Dei — Torej bo že prav tako!

— Smrtno obsodbo sta si spisala fajmošter Zabukovec in kaplan Zabret v »Jesenickih novicah« v »Slovenec« od 24. marca 1905. Tam namreč pravita: »Verjeli so (odborniki) liberalnemu pisarju Chamu iz Ljubljane bolj nego domačim duhovnikom.« G. Zabukovec ali veste kaj pomeni to? Da se ljudstvo ogorčeno zgraža in obrača od svojih dušnih pastirjev zaradi njih izdajalskega postopanja.

— Patentna odprta pisma in izjave je vzel fajmošter Zabukovec. Skoro ne mine sobota, da ne prinese »Slovenec« med »Jesenickimi novicami« kake nove budalosti s podpisom Janez Zabukovec. »Slovenec« jih seveda z veseljem sprejema, da se more ponášati vsaj z neumnostjo, ko se že z drugim razven z neslanostmi ne more. Jeseničani se pa temu nič ne čutijo, ker nam je znano, da hoče postati fajmošter Zabukovec sloveč po svojih gorostasnostih širom sveta, da mu manjka več koles v njegovih možganih in je že dozorel za — Studence.

— Najboljše je, da vzameta gg. Zabukovec in Zabret »lauppos« in izgineta z Jesenic v kočevske hribe, kjer ju bodo švabi z veseljem sprejeli, kjer bosta pasla svoje švabske ovčice, kjer se jima ne bo treba bati, da jo »zafurata« in od koder ne bo šul več živ krst o njih.

— Urnih krač, kakor polt pes jo je odkuril fajmošter Zabukovec iz stanovanja nekakega tukajšnega narodnjaka, ko se mu je povedalo v obraz, da bodo prišli Jeseničani s konjskimi bdi v farovž in ga zapodili s kaplani vred iz farovža ter istega zaprli, če se ponesreči seja. In te besede je moral slišati iz ust bivšega pristajaša katoliško-narodnestranke.

Še nekaj o črnovrški mlekarni.

»Slovenec« je prinesel v 70. št. daljši dopis o črnovrški mlekarni z navidezimi dokazi, da so liberalci zakrili njen propad. Jaz bi se nikdar ne mešal v to zadevo, ako bi ne bil izzvan. Med dokaze o propalu mlekarni se vtika tudi moja malenkost, trdeč: »V Logatecu se jim svetovale, naj ustanove podružnico logaške mlekarnice, kar so Črnovrčji tudi obljubili steriti. Na povratku je že Lampeta, inštruiral« hotenski učitelj, kako naj pri prihodnji mlekarni, izkuša klerikalce kolikor mogoče edriniti, da bodo sčasoma sami liberalci komandirali.« Liberalci so se tega na sveta res držali, dokler jim je kazalo. Besede hotenskega učitelja pa so vtisnile mlekarni pečat mrtvorjenega deteta. — Je že stara navada, da se meče krivda nezgod na druge; krivičnik hoče biti nedolžen, umiti in brez madeža. Koliko je resnice na tej izjavi, naj zve in sodi javnost. Leta 1901. so prišli v najhujšem mrazu v Hotedrišico trije Črnovrčji, proseč me, da bi šel z njimi k načelniku logaške mlekarnice, da bi se ustanovila v Črnem vrhu logaška podružnica kakor v Hotedrišici. Ti trije so bili: g. Lampe, takratni lastnik zasebne mlekarnice, g. Dom. Rudolf in neki posestnik iz Zadloga, čigar primka se ne spominjam več. Šel sem z njimi v Logatec, ker sem imel ravno čas, a bolje bi bilo, da bi ostal doma, ker moje posredovanje ni izdalo nič. Gosp. de Gleria je odločno odbil prošnjo o podružnici v Črnem vrhu radi prevelike daljave in drugih vzrokov. Torej je podla laž, da bi jim v Logatecu svetovali ustanoviti podružnico logaške mlekarnice. Podla laž je tudi, da so Črnovrčji obljubili to storiti. G. de Gleria je svetoval napraviti v Črnem vrhu samostojno mlekarno, ed katere bi sprejemala logaška mlekarna maslo. Ravno ta gospod jim je dal jako lepe svete o tej priliki; dobro se še spominjam, ko jim je rekel: »Mlekarna mora biti nepristransko podjetje in v začetku se mora zadovoljiti z malim; preveliki režiški stroški so lahko mlekarni v pogubo.« Takrat smo se pogovarjali res o raznih mlekarskih

zadevah, pa ne o tistih, kakršne mi podtika »Slovenec«. Do takrat ti trije niti omenili niso, da mislijo ustanoviti svojo lastno mlekarno. Mene so potrebovali za posredovalca ustanovitve logaške podružnice v Črnem vrhu, ne pa za samostojno mlekarno. Do sklepa o samostojni mlekarni so prišli kasneje. Da bi jaz, inštruiral« g. Lampeta, kako naj liberalci izbacijo iz načelnitva klerikalce, da bi ložje sami komandirali, je ravno tako podla laž, ker o samostojni mlekarni niti govora ni bilo, pa tudi ker sem bil takrat kakor sem še sedaj na stališču, da gospodarska podjetja naj bodo nepristranska; kdor more kmetu pomagati, naj pomaga! Ako sem pri svoji lastni podružnici sam izvolil v gospodarski oždek liberalce in klerikalce, kako naj bi potem drugemu svetoval drugače? Komaj sedaj po prepadu mlekarnice sem šele iz časopisov zvedel imena načelnitva, poprej nisem vedel nič o tem — imeniten, inštruiral«, kaj ne? — Med potjo sem se prepiral iz pogovorov, da so bili vsi trije imenovani gospodje zelo vneti za mlekarske zadeve. Čudno se mi zdi sedaj čitati v »Slovenec« novico, kakor bi bil g. Dom. Rudolf zapeljan od g. Lampeta. Jaz sem do sedaj poznal g. Rudolfa kot moža in ne otroka. Otroci se dajo zapeljati, možje pa ne. Vsi trije so imeli o mlekarni najboljše namene; spravili svoje mleko v promet in večje dohodke ter spodbujati Črnovrčse k temu. Nič se nisem čudil, ko sem kasneje slišal, da mislijo ustanoviti svojo lastno mlekarno. Kot bližnji sosed sem se zanimal za to podjetje. Od zanesljivih oseb sem poizvedel, da so bili v začetku vsi edini in da se ni gledalo na politične strankarstvo. Vrišč je nastal takrat, ko se bili naročeni stroji za mlekarno. Takrat so morali vendar biti vsi edini pri naročitvi, liberalci kakor klerikalci, drugače bi moral pokriti vse stroške g. Lampe, kateremu se podtika vsa krivda. Stroji so se zdeli ljudem predragi, zato je hiralo zaupanje v mlekarno. Pa vse bi še šlo, ako bi vladala edinost mesto sebične zagrizenosti. Glas se je širil po okolici od samih Črnovrčev, da je bil takratni kaplan mlekarni jako nasproten. Hodil je baje od hiše do hiše ljudi odvračal od mlekarnice. O neki priliki sem posetil osebno to mlekarno. Takrat mi je neka znana oseba povedala, da bo postala mlekarna bržkone v kratkem žrtva osebnih prepričkov in sovraštva. Klerikalci delujejo z vso silo na to, da bi mlekarna propadla. Tako se je tudi zgodilo. Smešno je sedaj čitati klerikalne dokaze, kateri so kakor moja podtikanja, skoraj gotovo vsi drugi samo zavijanje resnice, obrekovanje in laž. — Tako zna klerikalizem prati v javnosti svoje grehe na katoliški podlagi!

M. Kabaj

nadučitelj v Begunjah pri Čerknici.

Slika iz Belokrajine.

V Metliki praznujemo sv. misijon. Pobožne duše iz cele okolice metliške in iz sosedne hrvaške tavajo točno dan za dnevom v cerkev ter tam kot kaj verne ovčice navdušeno poslušajo »zlate« besede treh privdanih, lepo rejnih frančiškanov. Koncert v cerkvi se vsak dan prične rano v jutro, potem pa traja ves dan z malimi presledki. In dan na dan se pero duše te itak že propobno množice. Kar za osem dni so se intabulirali ti dobrotniki dobrega našega ljudstva na uboge zapeljane duše, — zunaj pa sije solnce, — prekrasno pomladansko vreme naravnost izziva našega kmeta, da obdela svoje polje ter uredi svoj vinograd, kateri edino ga je spravil do sedanjega primerno še dobrega stanja v Belokrajini. A na to se pop toliko ne ozira. Kaj briga njega ubogi kmet — na misijon ga priklene za ves teden, — vinograd in polje naj pa spita spanje pravičnega. Delavcev manjka povsod, polovica mož je itak že v Ameriki, polovica ostalih pa sedi, navdušena po gorostasnih pridigah nosilec kut, dan za dnevom v cerkvi ter sluša »božjo besedo« iz ust pridigarja sv. misijona. Trije »gospodje« so prišli, eden bolj rejen kot drugi, ker pa so uvideli, da sami ne zmorejo postaviti si naloge, pomagali so si s tem, da so pozvali vse okoličanske duhovnike na pomoč. In tako imamo sedaj prijetno priliko videti po Metliki švigati farške frake teli kot repelastvice kadar se v jeseni selijo na solunski jug. Gospodari pa iščejo delavcev, ponujajo jim drago plačo, — do treh kron na dan in vso oskrbo — a zaman. Nekaj pametnih delavcev je še sicer, toda mnogo je takih, kateri v jutro ob 8. uri, ko zazvonijo misijonski zvon, vrže v vinogradu motiko v kot ter teče k misijonu, da na ta način pomaga z rožnim vencem v roki k blagostanju zapuščenega naše Belokrajine. V pridigah imajo ti frančiškanski junaki posebnosti. Vsak dan pride poseben stan na vrsto. Zadnjič je neko posebno tolsto popče v sv. misijonu raz prižnico trdilo, da nobeno dekle ne sme iti v službo k družini, kateri pripada kak neporočen mladenič. Ali ni to divno? Tak nevarni kutar si dovoljuje domača dekleta hujkati

proti meščanskim in kmečkim rodbinam, češ, ne hodi tja, tamkaj zamoreš priti — skušnjavo. Na grehe svojega lastnega stanu naj pogledajo ti fanatiki, potem šele naj presojajo poštenje drugih. Naša dekleta so poštena, ako pa se kdaj katera spozabi, je temu kriva v prvi vrsti spovednica in pa tisti mož, kateri sedeč v njej, pri spovedi stavi do deklet najnesramnejša vprašanja. In smelo lahko trdimo, da se ravno pri misijoniskih spovedi največ deklet pokvari. Več belokranjskih deklet kar javno trdi, da jim je frančiškan v spovednici stavil taka vprašanja, da jih je rdečica obšla in niti odgovora niso znale dati. In taki ljudje naj nam pridigujejo moralno? Misijonarji, v vino grad in na polje pojdite, v potu svojega obraza si služite svoj kruh, potem šele bodele videli, kaj je delo. Lahko je vsak dan par ur kričati raz prižnico ter kmeta odvrčati od dela, težje pa je izpolnjevati božjo zapoved: „Moli in delaj“. Farske fraze naših vinogradov ne bodejo niti obrezale niti pognojile in s svetim misijonom tudi toče ne bomo odvrnili od vinogradnih naših gor, — pustite torej ljudstvo vsaj sedaj, ko je zunaj največ dela, v miru ter skrbite za duše takrat, kadar je za to čas. Lahko Vam, eno urico na dan imate, menjajoč se v misijoniskih opravilih, posla triindvajset ur pa lahko v prostiji pri rujnem vinu in donešenih Vam puranih in kapunih pasete lenobo ter študirate — kako težko je živeti na svetu. In kaj vse zbruhne tako popče raz prižnico. Lotil se je vseh stanov, posebno pa je zabijeval bojkot krmarjem. Po njegovih trditvah noben pošten kristjan ne sme več v gostilno, ker tamkaj vlada samo greh in razuzdano življenje. Misijonar je pri teh besedah najbrže mislil na razne do nezvesti pijane farje, kateri so se po kranjskih gostilnah valjali kot cuki, — naši Belokranjci si ga pač včasih tudi privoščijo po trudenjem delu kozarček čez žejo, a so pri tem glede morale še vedno stokrat boljše kot vsi farji vkup. Sicer pa hvala Bogu, da take komedije v nebesih ne najdemo pravega priznanja, ker je Bog ustvaril zemljo za to, da se jo obdelava in ne za marjar. Tudi ta „špas“ bo minil samo kmetu bo žal za čas, katerega je zaneudil in za kronice, katere je potrošil. Pravični Bog pa bo njegovo dušo pri večni sodbi taksiral gotovo slabše nego dušo onega kmetovalca, kateri je tekom tega časa, skrbeč za blagor svoje rodbine, s škarjami in motiko v roki v potu svojega obraza obdelaval polje svoje in svoj vinograd.

Vinogradnik.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 1. aprila.

— **Quousque tandem, Catilina.** Naš prijatelj Gleispach se že zopet pripravlja, da zada Slovence novo zauskuje. V ljubljanskem, novomeškem, celjskem in mariborskem sodnem okrožju je izpraznenih več mest, ki bi se morala že zdavna izpolniti. Pričakovalo se je z vso gotovostjo, da se imenovanja na ta mesta izvrše, kakor običajno, meseca februarja. Toda potekel je marec, a o sodnijskih imenovanjih še ni ne duha, ne sluha. Na prvi pogled se zdi stvar popolnoma nesumljiva in nedolžna, ako se je pa publiče ogleda, se takoj vidi, da se za njo skriva nev sovražni naklep: odjesti slovenskim uradnikom izpred ust najboljša mesta in te službe oddati priselencem, za uradovanje na Slovenskem več ali manj nekvalifikovanim, Slovence načeloma nasprotnim Nemcem in nemškutarjem. Ako bi se postopalo pravilno, bi vsa ta mesta morala že zdavna biti oddana; toda to se ni zgodilo, ker bi se v tem slučaju morali na ta mesta imenovati večinoma sami Slovenci, kar bi bile v direktnem nasprotju z posedanjo prakso samoderžca Gleispacha. Tekom zadnjega leta je namreč napravilo toliko slovenskih avskultantov sodnijske izpite, da bi se večina izpraznenih pristavskih mest morala popolniti s Slovenci, to tembolj, ker se njihovim nemškim kolegom ni zdelo vredno si pravočasno pridobiti kvalifikacije za avanzma. In čemu tudi, saj vedo dobro, da bdi nad njimi skrbče oko očeta Gleispacha, ki ne bo dovolil, da bi jih prehiteli v avancementu njihovi marljivejši in sposobnejši slovenski tovariši. Prav tako se je tudi zgodilo! Meseca februarja so izostala imenovanja, da se da s tem prilika nemškim avskultantom, da položijo sodnijske izpite in si s tem pridobijo kvalifikacijo za najboljša službena mesta, ki so bila že a priori določena in prihranjena zgolj

in edino zanje! Slovenski avskultantje, ki so že zdavna zadoštili svoji dolžnosti, pa bodo seveda samo požirali slino in bodo še veselili, ako zanje sploh še odpade kaka služba v najrevnejšem in od boga in ljudi pozabljenem kotu graškega nadsodišča. Stavime sto proti eni, da se bo vse izvršilo do pičice tako, saj že žal predobro poznamo starega lisjaka, ki ima na našo nesrečo v rokah usodo slovenskih sodnijskih uradnikov! A še nekaj je, kar straši navihanca Gleispacha, da si ne upa imenovati novih sodnijskih uradnikov na Slovenskem, dasi je morda med tem že pridobil dovolj nemških kandidatov za razpisana uradniška mesta na slovenskem ozemlju. Gleispach se boji — parlamenta! Možno dobro ve, da bodo njegova imenovanja izzvala na Slovenskem vihar ogorčenja in nevolje; svest si je, da bodo slovenski poslanci spravili stvar v parlamentu na razgovor, ako bi se ta imenovanja izvršila začasa parlamentarne sešije. In da se temu ogne, je imenovanja odložil na čas, ko bo odgoden državni zbor ali vsaj rešen proračun justičnega ministrstva. Gleispach sicer ve, da bo v kljub temu kar završalo in zavrelo po Slovenskem in da bo slovensko časo pisje storile svojo dolžnost; toda to mu nič ne dene, mož se boji samo še parlamenta, kjer ga je zadnjič tako neusmiljeno razmrcaril in raztrgal dr. Tavčar! Taki so Gleispachovi načrti!

— **Klerikalna obstrukcija v deželnem zboru** požrla je raznim občanom podpore v svrhu pokritja stroškov za nove šolske stavbe. Prejšnja leta so dobivale občine izdatne deželne podpore za zidanje novih šol. Za te podpore so z davki prispevale tudi občine, katere so si v poslednjih letih gradile nove šole; a zdaj, ko so one potrebne podpore, je ne dobijo, ker so jim jo požrli klerikalni deželni poslanci. To je pač prevelika krivica. Pač je že čas, da bi Šustersič, Žitnik, Krek in druga njih banda pustili šale ter se oprijeli resnega dela, kajti kmeta že preveč tarejo bremena.

— **Prošnjo za podaljšanje železnice od Ajdovčine do Postojne** vložile so vse vipavske občine po državnem poslanu dr. Iz. Tavčarju na železnično ministrstvo. Dr. Ivan Tavčar se je v železničnem odseku prav toplo zavzel za podaljšanje te železnice. Zadeva bi bila sedaj v najlepšem tiru, ako bi le kranjski deželni zbor se še prav krepko potegnil za podaljšanje te železnice. Toda v deželnem zboru kranjskem pa ovira vsako koristno delovanje klerikalna obstrukcija, katero ravno notranjski državni poslanci dr. Nace Žitnik strastno podpira. Ta mož, ko se je ponujal Vipavcem za državne poslanca, jim je obetal zlate gradove. Sedaj, ko je izvoljen, pa ni še niti enkrat znil v poslanski zbornici besedice v prilog siromašnih svojih vipavskih volilcev. Dr. Ivan Tavčar, ki zastopa v poslanski zbornici mesto Ljubljane, se je potegnil za podaljšanje vipavske železnice, dr. Nace Žitnik pa kot notranjski državni poslanec molči kot grob. In ne le to, da ne deluje v prilog svojih volilcev, jim še celo škoduje s tem, da strastno podpira klerikalno obstrukcijo v deželnem zboru, katere je požrla siromašnim vipavskim vinogradnikom prepotrebna brezobresna posojila, razne podpore za napravo vodovodov, uravnava reke Vipava in sedaj podaljšanje vipavske železnice. Gospod Nace Žitnik kdaj izpolnete svoje obljube? Prav je rekel neki notranjski možak: „Žitnik nima časa delovati za svoje volilce, ker je preveč vprežen s tem, ker mora zalagati „Slovenca“ in „Domoljuba“ z raznimi lažmi in psovkami na poštene notranjske možake.“

— **Nova nesramnost c. kr. pošte.** Kakor smo zvedeli, je oddredilo c. kr. pošto ravnateljstvo v Građu, da pošte odsele ne smejo sprejemati slovenskih brzojav, naslovljenih v Dobrno, ako se ne dostavi: Post Neuhaus bei Cilli. Te besede mora adresat seveda posebej dodati. Ne glede na to pomeni ta

odlok najimpertinentnejše kršenje naših pravic, zaježdenih tako jasno v že tolikokrat citiranem čl. XIX. drž. tem. zak. To pomeni za Slovence čisto navadno nizkotno sekakuro in šikanano, za katero zasluži njen provzročitelj, da ga odlože. Od takih poštnih ravnateljev si svojih pravic ne pustimo kratiti. Od naših poslancev pa pričakujemo trdno in zanesljivo, da store takoj vse potrebne korake in predvsem interelirajo trgovskega ministra, kaj poreče on k takemu postopanju.

— **„Slovenec“ in učiteljsvo.** Nedavno tega smo pridobili vest, da je „Hrvatski književni sbor“ v Zagrebu izbal gg. Eng. Gangla, dr. Fr. Ilešiča, Jak. Dimnika, L. Jelenca in dr. H. Schreinerja v priznanje njihovih zaslug na šolskem polju za svoje častne, oziroma prave člane. „Slovenec“ je povzel to vest, a je bil tako „pošten“, da jo je popravil po svoje. Iz notice je namreč izpustil imena Gangl, Dimnik in Jelenec ter poročal, kakor da bi bil „Hrvatski pedagoški književni sbor“ imenoval za svoje častne člane samo dr. Ilešiča in dr. Schreinerja. To so poštenjaki ti „Slovenčevci“ uredniki! Ker imenovani trije gospodje nečesto plesati, kakor bi želeli klerikalci, jih dan na dan napadajo v svojih listih in jih devajo v nič. Zato je pač umljivo, da „Slovenec“ zamolči svojim bralcem, da so bili tudi ti gospodje poleg dr. Ilešiča in dr. Schreinerja imenovani za častne člane „Hrv. ped. sbora“, ker bi klerikalni backi končno morda le uvideli, da gospodje Dimnik, Jelenec in Gangl vendar niso taki, kakor jih sicer riše „Slovenec“, ker drugače bi jih pač ne odlikovali za njihove zaslug — na tujem! Sicer pa mislimo, da imenovanih gospodov ne bo bolelo, ako tudi jih ignorira škofovo glasilo!

— **Klerikalno nasilje.** S kakim nasiljem so idrijski klerikalci pridobivali obrtnike za izjavo za uvedbo krščanskega nauka na obrtno nadaljevalni šoli znači dejstvo, da so nekemu obrtniku, ki ni hotel podpisati dotične izjave, odpovedali delo gospodje v farovžu — dekan Miha Arko in kaplan Lovre Lab, ker je — politikar. Njihovemu junaškemu zgledu je sledil tudi slomškar Novak. Pri pobiranju podpisov pa niso le s terorizmom strašili obrtnikov, ampak tudi sleparsko ravnali in niso se sramovali tudi toli sovražene napredne obrtnike loviti za svojo izjavo, češ, da je verouk v učnem načrtu, da ga hočejo le nekateri odborniki odpraviti itd. Ker so bili naši obrtniki in nekateri še celo popolnoma neodvisni napačno od kolporterja poučeni, so bili tako nepremišljeni, da so izjavo podpisali. Ko bi pa bili vedeli, da bodo njihova imena navajana v „Slovencu“, bi izjave gotovo že radi tega ne bili podpisali. Ko se jim je od naše strani stvar razjasnila, žal da prepozno, je velika večina podpisancev, s kojimi je „Slovenec“ renomiral pred svetom, preklicala svoj podpis. Zgoraj označeno postopanje duhovne gospode naj bi prepričalo obrtnike, da jim klerikalci ne dovoljujejo svobodnega prepričanja in če je imajo, jim skušajo gmotno škodovati. In tisti dekan Arko, ki se je v znoju svojega obraza trudil dobiti obrtniške glasove, sedaj na ta način postopa proti obrtnikom. Stanovska zvestost obrtnikov zahteva, da se odločno upro klerikalnemu početju. Ali naj obrtniki mirno dopuste, da se njihovi stanovski tovariši blatijo po klerikalnih časnikarskih cunjah? Ali za svoje trdo in marljivo delo niso vredni zasluzka, ne da bi jim bilo še poleg treba prodajati svoje prepričanje! Ali zahtevajo napredni Goljivi in Trevnovi odjemalci, naj bosta ta dva klerikalca — liberalca? Ne! Ravnotako se vi ne morete dovoljevati, da bi se Vam vsiljevalo kako Vam sovražno prepričanje. Ali niso že kranjski klerikalci nešteto krat škodovali obrtnemu stanu. In zakaj se vas peha v boj, kateri je popolnoma brezuspešen! Mar zato, ker Oswald tako hoče, ali zato, da pomorete klerikalcem iz blamaže, katero so si sami napravili. Izvolili ste si sami soglasno svojega zastopnika v odboru,

zakaj naj bi sedaj delovali proti njemu. Kako korist pa bi tudi imeli, če znate ves verouk na pamet. Za verouk naj se le potezajo oni, ki se debele od tega, vam pa tega ni treba. Pomnite, da je svoboda najdražji biser in zato boj onim, ki nam jo hočejo vzeti!

— **Dober odgovor.** V znani zadevi Ornig ca. dr. Tavčar in dr. Brumen trdi „Grazzer Tagblatt“, kakor smo že poročali, da se je Ornigu zgodila krivica, ker je najvišje sodišče delegiralo za obravnavo ljubljanske sodišče. „Grazzer Tagblatt“ trdi, da bi bili mariborski porotniki sodili pravično, ljubljanski bodo pa krivično. Na to infamijo odgovarja „Slovenski Štajerc“, da so bili mariborski porotniki tisti, ki so svoj čas Bratuška spoznali krivim, češ, da je umoril, spekel in snedel svojega otroka, valed česar je bil obsojen na večala, pozneje se je pa izkazalo, da je bil Bratuš nedolžen! Tu imate pravičnost in nepristranost nemške porotniške klopi mariborske!

— **Krški škof Mahnič** je izdal svojim vernikom pastirsko pismo, v katerem jim toplo priporoča ponižnost, krotkost in pohlevnost. Mi pa mislimo, da če bodo istrski Hrvatje še kaj dolgo časa ponižni, krotki in pohlevni, jih bo kmalu vzel hudši, naj bo že italijanskega ali rimskega pokoljenja.

— **Zopet eden.** „Arbeiterwille“ poroča, da je izginil rimskokatoliški župnik Radl v Pliberku na Koroškem. Izginil je, ker se je bal, da ga zapro. Ta božji namestnik ima namreč na vesti več hudodelstev zoper pravnost. Zadia njegova žrtev je bil neki 16letni fant, ki je za svojo uslužnost dobil od Radla eno krono.

— **Velik simfoničen koncert „Glasbene Matice“** bo v četrtek, dne 6. aprila 1905 v zgornji dvorani „Narodnega doma“ s prijaznim sodelovanjem popolne vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 27 in nekaterh gospodov članov „Glasbene Matice“ pod osebnim vodstvom vojaškega kapelnika gospoda Teodora Christofa na korist „Glasbeni Matice“. Vzporedi: I. del. 1. dr. Anton Dvořák: „Moja domovina“. Overture. 2. a) Jaroslav Kocian: „Dumka“. b) David Popper: Koncertna poloneza. Soli za čelo. Svira soločist vojaške godbe gosp. J. Kraus, na klavirju spremlja g. J. Procházka. 3. Peter Iljič Čajkovskij: „Capriccio italijeno“ Op. 45 — II. del. 4. Bedřich Smetana: „Vltava“. Simfoničen spev. 5. Fran. Liszt: „Šesta rapsodija“. (Karneval v Pešti). — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Cene prostorov: Sedeži po 4, 3 in 2 K, stojadla po 1 K 20 h, za diake po 40 h, se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajni.

— **Slovenski gledališki igralci iz Ljubljane** gostujejo dne 6. aprila t. l. v Ribnici, 7. aprila v Novem mestu, 8. aprila v Kostanjevici, 9. aprila v Brežicah. Na repertoarju so operne pevake točke, kupleti in veseloigre. Večje predstave se priredijo v Varaždinu, Sisku, Ptuj, Karlovcu, Opatovcu, Gorici in Trstu. Nadejati se je, da bodo te redstave v vseh krajih dobro obiskane.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** priredi v četrtek, dne 6. aprila, izlet na Šmarno goru in od tod čez Gameljne k „Aleša“. Odhod iz Ljubljane z opoldanskim gorenjskim vlakom do Vičmarjeve. Gostje dobro došli.

— **Zimski učni tečaj za stavbne obrtnike**, ki so se letos prvič vršili na tukajšnji c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli, so bili večeraj zaključeni. V tekočem šolskem letu je obstojal še samo en letnik, ki je trajal od pričetka novembra do 31. marca. Udeležilo se ga je 10 obiskovalcev in sicer 7 stavbnih mojstrov in pomočnikov (Furlan Josip, Močetič Josip, Novak Josip, Ogrin Ivan, Rozman Ivan, Škrjanec Anton) in trije tesarski pomočniki (Jeran Fran, Martinc Fran, Zaje Ivan). Poučevali so: Stavbne predmete strokovni učitelj inženir Jaroslav Foerster, prostoročno risanje strokovni učitelj Oton Grebenz, računstvo in fiziko prof. Ign. Fajdiga. Učni uspehi so bili vobče jako povoljni in vsi obiskovalci so razvijali naravnost nenavadno pridnost. — V prihodnjem šolskem letu se prične zimski kurzi za stavbne obrtnike pričetkom meseca novembra. V vsak letnik se bode sprejelo približno deset učencev. Sprejemni pogoji so: Starost najmanj 17 let in učno izpričevalo za kamnoskoči, zidarški ali tesarski obrt. Ponk je brezplačen, le pri

vstopu je položiti 8 K vpisnine, zat pa dobe obiskovalci vse risalne potrebščine zastoj od zavoda. Letošnji frekventantje so imeli ustanove in podpore v zneskih od 75—120 K.

— **Umrl** je danes v starosti 61 let trgovec g. Emil Mühlisen.

— **Prvo hrvatsko društvo „Kolo“** v Ljubljani priredi v blagotnim sodelovanjem sl. pevskega društva „Ljubljana“ v nedeljo, dne 2. aprila t. l. v areni „Narodnega doma“ spomladanski koncert.

— **Javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti bo, kakor smo že v ponedeljek poročali, nocoj, v soboto, od 7—9 ure zvečer. Dospeli so trije novi vinski vzorci v večji množini, tako da je sedaj 26 raznih vinskih vzorcev.

— **Mlekarski nadzornik g. Legvart** predava v nedeljo 2. t. m. ob 3 uri popoldne v Borovnici o živinoreji in mlekarstvu v Borovnici se ustanovi mlekarska zadruha.

— **Meščanska godba v Kranju** priredi v nedeljo dne 2. aprila točno ob polu 9 uri zvečer v telovadnici „Gorenjskega Sokola“ koncert.

— **Klub diletantov in orkestra v Kostanjevici** priredi v nedeljo, dne 2. aprila zabavni večer v prostorih gospoda Lavoslava Bočarja.

— **Žganjarjev konec.** Dne 29. marca je umrl v Notr. Gorici na nagloma zopet en žganjarjevec, kakih 40 let stari Martin Mazi. Mož se je rad nasrkal „geruša“ in bil pogosto pijan, jedel pa je malo. Na dan smrti si je kupil „frakelj“ špirita, kateremu je primešal toliko vode, da je imel pol litra pijače. Ko je mož svojo „fabrikacijo“ izpil, postal je bled in začutil notranje bolečine. Legel je v posteljo in kmalu umrl. To je že v kratkem času četrti slučaj hitre smrti žganjarjevcev.

— **Mrtva roka.** Cistercijenci v Zatični so kupili graščino Ide in Aleksandra Fölspergerja za 98 000 K.

— **Gozdni požar.** Dne 31. avgusta zažgal je novosekdo hoste pod Dobovcem okoli ene ure popoldne. S pogubonosnim plamenom goril je gozd do devete ure zvečer. Od globokega vznožja do vrha gorja plamtelja je velikanska ognjena črta. Bila so vsa poslopja na Dobovcu v največji nevarnosti. Ogenj so po velikem trudu zadušili šele pozno v noč. Gozd je lastnina gospoda župana Iv. Ribarja in dobavskih posestnikov.

— **Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.** Tercijalka goljufica Lucija Lovšin iz Ribnice, stara terecijalka, je opeharila dekana v Ribnici za večjo vsoto denarja, katero ji je dajal skozi 10 let iz ubožne blagajne, da bi ga oddala potrebnim revežem. Dekan ne ve, koliko denarja ji je izdajal, doglalo se je pa, da je Lovšin več kot polovico prejetega denarja obdržala zase. Raveži, ki bi morali biti obdarovani, so večinoma taki, ki ne morejo hoditi več v cerkev. Tako je nek 74letna Uršula Tanok imela dobiti 13 K, a pobožna Lucija Lovšin ji ni dala niti solida Janez Gornik bi imel dobiti 7 K, a izginilo so v Lucijinem žepu 86letni Franc Tekava je bil opeharjen za 18 K, katere je svetoholinka prejela od dekana. Se mnogo drugih je bilo, ki so manjše zneske imeli dobivati, a tretjerednica je vstaknila vsak krajor v svoj žep. Izgovarjala se je, da je imela dober namen in da je hotela pomagati, vendar da se je lahko morebiti kaj zmotila. Ker je bila že zaradi goljufije kaznovana, prisodilo ji je sodišče 3 mesece s postom vsak mesec poostreže ječe.

— **Važno za Belokranjce.** Dne 1. aprila t. l. se odprl v Črnomlju mestna hranilnica, katere je prva enakega imena na Belokranjskem. Črnomljaska mestna hranilnica je tako urejena, da se poleg 5%, letnih obresti še prav majhen znesek na kapital plačuje, in sicer tako, da znašajo obresti in kapital skupaj na leto 6%. Na ta način se vsako svojega dolga znebi v 35% letih — pa tudi druge olajšave se dovoljujejo. Očividno je tedaj, da je ta naprava v narodno gospodarskem oziru za kmečki stan in sploh za vsakega posestnika na Belokranjskem velikega pomena. — Kdor je iskal posojila, ve, s kolikimi težavami se ima boriti, predno ga dobi, mora navadno plačevati visoke obresti, tako da mu ni niti mogoče, poleg obresti tudi kapital odplačevati. Prvi korak, da se temu odpravi, in pa da si vsak posestnik gmotno mnogo pomaga — stela je mestna občina črnomljaska ustanovitvijo prepotrebne mestne hranilnice. — Belokranjci oklenite se v potrebi nove mestne hranilnice v Črnomlju, katera Vam daje take ugodnosti pri posojilih, kakor noben zasebnik na Belokranjskem. Opozorjamo še na to: zadnji insert v zadnem delu našega lista.

— **Dalje v prilogi.**

— **10.000 K za vodovod v Šoštanj.** Je dovolil upravni svet Južnotrzijske hranilnice v Celju v svoji seji dne 30. pr. m. Sodni okraj šoštanjski je vzajemno s vranskim, gornjegrajskim, šmarškim in sevnim škim ustanovil imenovano slovensko hranilnico in poleg treh dilaških stipendij s glavnico po 10.000 K (za vsako) bode zdaj Šoštanj utiral prvi izdatno podporo pri napravi njemu toliko potrebnega vodovoda.

— **Udiranje zemlje v Halozah.** Kakor se je bilo bati, se v Halozah semlja ugreza naprej. Mnogo nasadov in stavb je uničenih, druge pa so v nevarnosti. Več sto prošelj so že vložili škodovani kmetje na štajerski deželni odbor za pomoč, ali vse zastoj. Dva inženirja sta konstatirala nujno potrebo, da se kaj stori v tem oziru, in sta poročala deželnemu odboru. Ali ne zgodi se prav nič, in vsa zadeva počiva pri poljedelskem ministru, in opravičeno je strah, da bo ostala tam. Če pomislimo, kaj vse stori vlada, če se kje drugje pokaže samo znaki ugrezanja zemlje, kakšne krik se začne, a tukaj, kjer bujejo kmetje ob upen boji za obstanek, se ne zmeni nihče, da bi kaj storili. Zato so vsi ogorčeni in skrajno nestrpni. Samo lani meseca oktobra provržena škoda je znašala nad pol milijona kron! Nevarnost je velika, več stanovanj se je že moralo opustiti. Naši poslanci naj stori kaj v tem oziru, da predramijo vladu in jo opozore na njeno dolžnost napram svojim davkoplačevalcem.

— **Umrl je v Gradcu finančni nadsvetnik v pok. K. Jordan,** star 95 let.

— **Korkurz** je napovedan nad zapuščeno umrlega celjskega trgovca Hasenleuba.

— **Samomor poslanca dr. Wolffhardta.** Dobiti sta se dve pismi, v katerih piše dr. Wolffhardt, da se je ustrelil zaradi nervoznosti in ker se je poneorečilo neko industrijsko podjetje, pri katerem je bil udeležen ter je vsled tega zabredel v finančne nepravilnosti. Njegovo truplo prepeljejo v Maribor.

— **Na južnem kolodvoru v Trstu** je bil v soboto dopoldne, ko s Ljubljani odhajali v Trst, med varuhi miru tudi neki redar, ki je sicer slišal samo slovensko govorico, govoril pa samo — laški. Ko je nekdo omenil, da se spodobi, da se s Slovani govori slovenski, dejal je redar: »Pazite, jaz sem v službi!« Tudi pri odhodu drugi dan zvečer je isti redar govoril laško, skoravno dobro umeje slovenski! Sicer so pa Ljubljani slišali nemški in laški govoriti na mnogih krajih, kjer bi ne bili tega pričakovali.

— **Pred tržaškim porotnim sodiščem** se je pričela večera razprava pri trgovca Juriju Apollonio in Dominiku Brescia iz Pirana zaradi hudoledstva goljufije, ker sta z različni špekulacijami svojo trgovino spravila v tako stanje, da se znašala akt v 111.705 K, pasiva pa 410.553 K. Obravnava bo trajala dva dni.

— **Eksplodizija.** Predčerašnjim popoldne ob treh so se vneli plini v predoru nove železnice v Trstu in povzročili eksplozijo, ki je trem delavcem poškodovala oboje mreno, dva druga sta pa oglušela.

— **Slovenci na Dunaju.** Prijatelj našega lista nam poroča z Dunaja. Povodom razstave špirtskih pridelkov je dobil nalogo okrasiti prostore za razstavo naš rojak dr. Babiani. Sedaj so pa poverili umetniku dunajske secesije dekoracijo njih razstavne dvorane arhitektu Plečniku, ki je tudi izdelal krasi načrt za palačo dunajskega bogataša Zacherla. Te dni sem bil v mestnem gledališču (pri predstavi opere »Die weisse Dame«, kjer gostuje naš rojak Pogačnik - Naval. Tudi njegovih ljubljanskih sorodnikov-Pogačnikov je bilo pri predstavi navzočih, da počisto Naval in g. l. Pogačnika, ki je bil danes promoviran doktorjem na dunajski univerzi. Redi smem, da takih burnih ovacij še nisem doživel. Po predstavi je vse mnogobrojno občinstvo vstalo s sedežev, ploskalo, cepetalo, mahal s rokami — dame z rutami — in vpilo: »Naval, Naval heraus! Bravo Naval!« Več ko osemkrat se je zavesa dvignila in je Naval stopil na oder, klanjajoč se na vse strani. Posebno nežni svet je bil ves razburjen. Slišal sem glasove: »To je pevec po božji milosti, to je užitek! Največji greh despota Mahlerja je to, da nam je našega ljubljence pregнал iz dunajske dvorne opere. Perreat Mahler!«

— **Wiener Kunstwanderungen** Piše se nam z Dunaja. Znano je, da se vsako leto zbere mnogo umetnost ljubiteljev dunajčanov, ki si skupno ogledajo vse dunajske znamenitosti. Tudi jaz sem se jim pridružil. Prešli teden smo si ogledali takozvano k. k. Kunsterzgasserei. V

dvorani za montiranje je postavljena 31/2 metra visoka podoba Prešernova, ter muza in dva reliefa za Prešernov spomenik v Ljubljani. Ta dela našega umetnika Zajca so zbudila občno pozornost dunajskih potovalcev in elišal sem ta umetniška dela hvaliti, kar me je jako razveselilo. V dvorani je mnogo spomenikov, tako kanonov, kandelabri, ki pridejo pred dvorno opero, itd., a največja in najimpozantnejša je Prešernova soha. Gosp. Zajec je tudi po naročilu svetovne trdnice Kruppove izvršil Japonca in Japonko v majhni obliki (Kleinplastik). Zajec je izvrstno pogodil v sohai japonski značaj. Te dve podobi sta že razstavljene v Kruppovi prodajni na Grabnu, na kar opozarjamo dunajske rojake.

— **Glavobol.** Pred kakimi 14 dnevi smo med raznimi novicami poročali, da je čaj iz melise in oranžnega cvetja dobro sredstvo zoper nervozni glavobol. Od tedaj se oglašajo razni ljudje v lekarnah in spravljajo lekarnarje v veliko zadrego, ker zahtevajo Oražnovega cvetja ali tudi kar doktor Oražnovega cvetja zoper glavobol. Lekarnarji seveda ne poznajo takega cvetja in nastale so dolge razprave ter se je stvar šele pojasnila, ko je pogledal lekarnar v »Slov. Naroda« in spoznal, da se gre za pomemorani cvet, ne pa cvet dr. Oražna, kateremu smo s svojo notico napravili neprostovoljno reklamo.

— **Ponesrečen prvi april.** Sedlarski vajenec Ivan Logar je hotel priti včeraj do denarja na taščin, da je prišel v prodajalnico gospe Šusteršičeve na Starem trgu in rekel, da ga je poslal njegov mojster g. Slovnik, ki dela obleke za navedeno trgovko, da naj mu dajo blaga. Slovnikova hčerka pa pri ge Šusteršičevi šivši, in ko je to slišala si je takoj mislila, da hoče Logar njeno gospodinjjo ogoljufati, ker ta vajenec ni pri njenem očetu. Reklo se mu je, da naj pride po blago drugi dan, to je danes, kar je tudi storil, a se pri tem opekkel, kajti mesto blaga je dobil na roko »paternošter« in šel z njim »moliti« v zapor. Vajenec se je izgovarjal, da so ga za ta čin nagovorili njegovi prijatelji, češ, da naj to napravi za prevega aprila. Policija pa neki noče goljufij oprostiti, akopram so se nameravale vršiti 1. aprila.

— **Hude ženske.** Elizabeta Janeževa, Barbara Galetova in Ivana Severjeva se že precej časa nič kaj lepo ne gledajo. Včeraj sta pa prišli zadnji dve k Janeževi v stanovanje, kjer se je začel prepir, ki se je končal s tepežem. Vrgli sta Janeževu obla, teptali po nji, ji ruvali lase in jo končno še polili z vodo. Tudi Janeževa je potem Galetovo udarila in jo lahko telesno poškodovala. Mir napravi sodišče.

— **Pes je ugriznil** včeraj g. Rajka Kotnika, trgovskega pomočnika pri tržki »Jaunika« pred prodajalnico. Ugriznil ga je v desno stegno tako, da mora biti v postelji. Lastnik psa je znen.

— **Dve sliki** sta nalepljeni na oknu policijske stražnice na magistratu. Prva predstavlja nekega Martina Indofa, delavca, ki je bil prijet v Tuzli in je rekel, da je iz Ptuj, potem pa preklekal in pravil, da je iz Krakovega. Pisali so res v Krakovo, kjer ga pa ne poznajo. — Šele pozneje so izvedeli, da je Krakovo tudi v Ljubljani. Ker se ime Indof nabaja res v magistratnem objavnem uradu in govori poleg drugih jezikov tudi slovensko v kranjskem narečju, je najbrže ljubljanski Krakovec. Starejši močje ga bodo gotovo spoznali in naj si sliko ogledajo. — Druga slika pa predstavlja defraudanta, trgovca Cezarja Feiderika Edvarda Predigerja, ki je že 30. marca 1904 pobegnil iz Hamburga in defraudiral 85.000 mark in še do danes nimajo od njega nobenega sleda. Kdor naznani kje je, dobi 10% nagrade pri njemu dobljenega denarja. Vsa tozadevna pojasnila naj se naznanijo mestni policiji.

— **V Ljubljano je padel** danes dopoldne 7letni Ludovik G. Igral se je pri vodi, kjer mu je spodrsnilo. Dečka je v vodi zapazil zlatar Ignacij Raduš in ga potegnil ven.

— **Od doma je odšla** včeraj popoldne 4letna deklica Mihaela Kuharjeva, katere so še ni povrnila. Dekletce ima rdečo obleko in je golglavo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 5 Slovencev in 85 Macedoncev, nazaj pa je prišlo 50 Hrvatov. — 10 Hrvatov je šlo na Jesenice, 37 v Heb, 70 v Inomost, 80 pa v Meran. Na Jesenice je šlo 60 Macedoncev, iz Nemčije je prišlo 70, iz Hrastiše pa 30. V Budimpešti je šlo 100. V Ljubljani jih je pa ostalo 30. Z Dunaja je prišlo 40 Kočevarjev, ki so tam peklj kostanj.

— **Izgubil** je odvetniški solciator g. Ivan Meden neke v mestu 110 kron.

— **Ljubljanske društvene** godbe koncert se vrši danes zvečer v »Narodni kavarni«. Gosposke ulice Začetek ob 9 uri. Vstop prost. — Jutri zvečer 2. t. m. je koncert »Društvene godbe« v hotelu »Ilirija« (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8 uri. — Vstopnina 50 vin.

— **Restavracija na Zelem hribu na Dolenjski cesti** je prevzel dobro znani gostilničar g. Fran Remic, doslej gostilničar pri »Novem Svetu« na Marije Terezije cesti. Gostilnica na »Zelenem hribu« otvori, dne 9. aprila. Gosp. Remic je izvežban in obče spoštovan gostilničar in zato opozarjamo na njegovo novo podlitje.

— **Vojaški koncerti** se vrše od danes naprej vsako soboto vse poletje v restavraciji »hotel južni kolodvor« (Lorber), za sedaj v restavraciji, potem na vrtu.

— **Prodajo »Slovenskega Naroda«** je prevzel gosp. Gjuraj Sikid, trgovec na Reki.

— **Hrvatske novice.** — Umrli je hrvatski državni in deželni poslanec plemeniti Ferich. — Za ravnatelja velike kaznilnice v Lepoglavi je imenovan sodni pristav L. reda Mirko pl. Koščec.

— Čudna pasja historija. V pisarno zagrebškega odvetnika dr. Crnkovića je prišel sodni sluga po opravkih. Na pragu sta ga nahnrla odvetnikova psa »Miško« in »Hektor« tako hudo, da si je sluga nad njima zdrobil svoj novi dežnik, tako je namreč mreine pretepal. Potem je šel k odvetniku ter zahteval 4 K odškodnine za zlomljen dežnik. Odvetnik ga je odpravil tako naglo in na tak način iz svoje pisarne, da ga šel sluga naravnost k sodišču zatožiti zaradi razžaljenja časti. In res je bil odvetnik obsojen v globo 40 K, a slugi mora za dežnik plačati vrhutega še 4 K. Odvetnik je napravil priziv, v njem pa je obdolžil sodnika pristanosti. In sedaj je tožil sodnik odvetnika zaradi razžaljenja; zopet je bil odvetnik obsojen, in sicer to pot v globo 400 K. Pasja historija pa še ni končana, ker zahteva tožitelj, naj se zasliši izvedenec v pasjih zadevah ter se naj prinese magistratno potrdilo, ali sta imenovanj ščeneti krotki ali hudobni. — Strossmayerjeve spominske kolajne je naročilo hrv. društvo umetnosti pri kiparjih Frangežu in Valdecu. — Mlada lju bezen. V Gradcu pri Mostaru se je poročil 85letni Mate Mandić s 60letno nevesto.

— **Najnovejše novice.** — Grof in grofica Lonyay se stalno naselita na Angleškem.

— **Zlato so začeli kopati** v Kasejovici pri Plzinu. Uspehi so dosejati povoljni, kajti dobilo se je 21 gramov zlata na tono zemlje.

— **Štrajk zidarjev** in tesarjev imajo v Kapašvarju in Jurjevu. — Na smrt obsojen je bil v Dolni Tuzli kmet Pejo Marković zaradi roparskega umora.

— **V vojaško življenje** za ljubljeno je bil 61letni narednik pri velikovaraždinskem polku Sander Mark. Ker bi bil moral iti v pokoj — služil je že 40 let — se je vsled žalosti ustrelil.

— **Požar na ladji.** Na potu iz Trstu v Atene je nastal na Lloydovi ladji »Dalmatija« požar, ki so ga z veliko težavo pogasili.

— **Posebne šole za nadarjene.** Naš šolski pouk obvladuje birokratizem. Nadzorniki zahtevajo strogo enakomernost pri vseh učencih, pa tudi učiteljskih individualitet ne vidijo radi. Dr. Petzold je preračunal, da je v šoli le 10% nadarjenih, 70—75% srednje nadarjenih in 15 do 20% slabo nadarjenih učencev. Učitelj se peča predvsem z najslabšimi srednje nadarjenih učencev, in kdor izmed teh najslabše zdelo, določuje mero poučnega napredka. Vse to pa se godi na škodo in račun nadarjenih, ki se predpisanih predmetov nauče v polovici toliko časa kot srednje nadarjeni. Posledica tega je, da se dolgočasijo, izguba veselje do dela in so večkrat kalilci miru, pouka in discipline. Škoda je, da se z metodo v današnjih šolah zanemari vzgoja toliko ženi in talentov. Zato bi se naj ustanovile posebne šole za nadarjene učence. Obšine bi ne bile prav nič valed njih znova obremenjene, ker bi z zmanjšanjem učne tvarine v šolah srednjenadarjenih bile proste učne moči in učne sobe za izobrazbo boljših učencev.

— **Jules Verne in Istru.** L. 1885 je Jules Verne spisal roman »Matija Sendorfa«, ki se odigrava deloma v Istri. Trije odlični Madjari bi morali biti na gradu v Pazinu ustreljeni. V noči pred smrtjo pa se jim je posrečilo pobegniti v slovečo duplo »Foiba« in od tam skozi podzemsko pot v lemski kanal. Živahno, četudi fantastično opisovanje dežele in prebivalcev je zavedlo vsakogar, da je mislil, da si je pisatelj sam ogledal Istru. Toda ni bilo tako. Pred leti je neki pariški geolog pač bil v Istri

ter proučil kraški svet okoli Pazina. In ta je Vernea opozoril na podzemne jame in votline v Istri. Verne je pisal pazinskemu županstvu po slike krajev ter jih tudi dobil. S pomočjo teh slik in svoje nenavadne fantazije je potem spisal imenovani roman ter izrazil svojo hvalečnost takratnemu pazinskemu županu s tem, da mu je poklonil en izvod svoje knjige.

— **Kralj Alfonz kot lovec.** Skoraj vsi vladarji imajo veselje s lovom, kjer imajo s pomočjo priganjčev večjo ali manjšo »srečo«. Toda vse bo menda prekosil španski kralj. V ravnokar zaključeni španski lovski sezoni je namreč kralj Alfonso ustrelil 300 jelenov, 4000 kuncev (ni posebna lovška bravura!) 30 zajcev, 194 fazanov, 194 jerebic in mnogo manjših ptic.

— **Zadnji indijanski poglavarji.** Kapitan Jack Crawford, nekdanji voditelj Scoutov na zahodu Združenih držav ameriških, pripoveduje v zadnjih indijanskih poglavarjih in o krvavih bojih med belo in rdečkokožci. Leta 1881. je nastopil indijanski poglavar Geronimo in več njegovih pristašev ter napadal delavce v rudokopih in posamezne poselnike v severozahodu. Njegovi boji proti raztreseno bivajočim naselnikom so se končali navadno s kako brutalnostjo. Naposled je bil pa Geronimo ujet in pet ali šest let zaprt. Posneje so ga zopet izpustili in na svetovni razstavi v St. Louisu je te žavno podpisaval svoje ime, da si je prislužil kak bore denar. Poglavar Siouxov, »Rdeči Oblak« imenovan, je znan iz leta 1886, ko je bilo veliko morjenje v Phil Kearney v Dakoti.

Ljudje »Rdečega Oblaka« so napadli oddelke vojakov, ki so nabirali kurjavo za trdnjavo. Ko so vojaki začeli streljati, prišla jim je pomoč, da jih je bilo vseh skupaj 90 moč. Indijanci so se umikali, vojaki so jih pa zasledovali, da bi jih kaznovali. To je bilo za vse usodepolno. »Rdeči Oblak« jih je zvalil v zaselo 2000 Siouxov, ki so jih obkolili in pomorili. Le eden je še ostal živ za nekim padlim konjem in streljal s svojim samokresom jako uspešno: vsak strel je zadel po enega Indijanca. »Rdeči Oblak« bi ga bil rad dobil živega v svoje roke, zato je poslal nekega svojih ljudi k njemu in mu sporočil z znamenji, da Indijanci ne nameravajo z njim nič slabega. Komaj pa se mu je Indijance na 12 korakov približal, ustrelil je vojak in Indijance se je zvrnil po tleh. Indijanci so navliali na vojaka, on pa je poglaval zadnje krogle v sebe in bil takoj mrt. Rajši je umrl kratkim potem, nego da bi se dal trpinčiti divjim Siouxom.

— **Roparski napad na poštni voz.** Med Odžakom in Racimlje pri Sedgenu se je izvršil 21. t. m. predzen roparski napad na poštni voz in postiljona Petra Ivaniča, ki je prevzel pri večernem vlaku v Odžaku običajne pošte pošiljate ter 24.000 K v denarju. Izven vasi so stopili pred voz trije možje ter zaprosili postiljona, da jih vzame na voz. Ker je Ivanič po svojih predpisih prošnjo odbil ter ošvrknul konja, da pride iz bližine sumljive družbe, tedaj je skočil eden mož na voz, a druga dva sta začela iz revolverjev streljati na kočijaža in konja. Ivanič je strel hudo zadel v pleča, ustreljen je bil tudi en konj pa tudi ropar, ki je bil na vozu. Tovariša sta ga namreč po neprevidnosti zadel. Tovariša sta zadetega (tovariša vzela s sabo. Postiljon se je z nepoškodovanim konjem vendar pripeljal do bližnje vasi, kjer je napad naznanil orožnikom. Roparja sta izginila brez sledu.

— **Zagovarjati se zna.** Pred porotnim sodiščem v Amiensu na Francoskem teče te dni obravnava proti celi bandi hudoledcev, ki so napadali potnike, vlomili v hiše in trgovine itd. Vodka njih je neki Marj Jakob, ki zabuja splošno zanimanje med občinstvom. Takoj pri začetku obravnave se obrne Jakob proti predsedniku in ga vpraša, če zna jo porotniki brati. Ko mu predsednik odgovori, da se to samo ob sebi razume, odvrne mu hudoledec: »Vidite, niste prepričani o tem, in taki ignoranti naj sodijo potem druge ljudi.« Z vsa hudoledstva prevzame Jakob sata na se vse odgovornost in skuša dokazati, da je tatvina v našem sedanjem družabnem življenju edino sredstvo, izvršiti socialno pravičnost. Pri tem razvija sledečo zanimivo teorijo: »Latitina vzdržuje razdelitev sloveskih slojev; da se ta razdelitev uniči, treba je lastnino zagrabiti in zato sem postal tat.« Jako zvito odgovarja pričam, ki jih je oškodoval. Ko je neki gospod tožil, da mu je druhal ukradla »kojice«, vprašal ga je Jakob: »Koliko ste pa dali za »kojice«?« »1200 frankov.« »Potem ni tatov tukaj«, odvrnil je Jakob, »pravi tatovi so tisti, ki so vam »kojice« prodali; niti vinarja niso bile vredne, zato sem jih moral sežgati.« Neki drugi priči so bili ukradeni prstani z diamanti. Toda bandit je prišel sveto zatrjeval, da je bilo v prstanih samo steklo in da se je pri

tej tatvini prevrdo opekkel. »Meni je bil ukraden žepni robcen vreden 200 frankov,« oglasila se je neka dama. Kratko odgovori Jakob: »Robec, ki stane 200 frankov, je izzivnaje revežev.«

— **Ljubezni soprog.** Iz Londona se poroča naslednja dogodbica, ki se je izvršila v Ameriki: Lepa Romano je nedavno zliha na svojega soproga vrh ledeno mrzle vode in prosila sodišče, da jo loči od moža od mize in postelje. Na možovo prigovarjanje pa se boče k njemu vrniti, če ji Romano, ki je brivec, obljubi, da je ne bo več kot trikrat na dan poljubil. Gospa Romano poje kot ptiček. Po ravnokar omenjeni aferi je dala svoj dnevnik svoji prijateljici. Iz tega dnevnika je razvidno, da je bila gospa Romano pred svojo poroko najprej svedela dekle na svetu, ker jo je ženin za vsakim verzum, ki ga je pela, obsul s poljubi. Par tednov po poroki pa stoji v dnevniku sledeči zabeleži: Sobota: Ljubkovanje je tako brezkončno, kot velika dvorana hotela Astoria. Nedelja: Ljubezni želim, toda to je vseeno preveč. On pusti svoj posel in pride po desetkrat me poljubovat. Ponedeljek: Vprašala sem druge gospe. Pravijo, da nimajo take izkušnje. Torek: Če bere romano, skoči pokonci in me poljubuje, kolikorkrat bere o zaljubljenosti. Sreda: Konec mora biti. 500krat me je poljubil. Četrtek: Vzela sem vrh in ga polila z vodo. Dal me je aretovati, toda rajši sem v ječi, kot bi prenašala lavino ljubezni. Petek: Ravnaj se po tem pravilu in središ boš. Dva poljuba na dan sta dovolj. Pet jih je preveč, deset več, nego smo dolžni jih dati, 500 grozovita muka. — Danes je Romanova brivnica polna, da nje lastnik ne ve, kje bi prej začel. Z ženo sta se pobotala.

— **Bogastvo premoga na Angleškem.** Angleži so v skrbah, da jim bo v dogledni prihodnosti zmanjkalo premoga. Pred kratkim objavljeno poročilo »kraljeve komisije za dognanje britskega bogastva premoga« dokazuje, da nimajo Angleži prav nič več nego 106.154.102.147 ton premoga. Ker ima 1 tona 20 stotov, je vsega angleškega premoga 2.123.082.042.940 stotov.

— **Pameten odgovor otroka.** Nekemu možu se je sanjalo, da so prišli k njemu štirje ljudje. Eden je bil debel, dva suha, eden pa slep. Drugo jutro je sanje pripovedoval svoji ženi, ki si jih ni znala raztolmačiti. Tedaj pa se oglašil njun otrok ter pravi: »Debeli človek je gostilničar, ki mu vsak dan nosi denar; dva suha, to sta jaz in mama, ker nimava kaj jesti; slep pa si ti oče, ki nočeš videti nesreče, v katero padaš.«

— **Cene, lepe preproge in zastorji.** Preprograrna Orendi na Dunaju (I. okr.) razpošnja gratis in franco najnovejši, v prirodnih barvah izvršeni cenovnik. 695—2

Književnost.

— **»Slovenska Matica«** je izdala za l. 1904. naslednje knjige: 1.) Slovenske narodne pesmi, uredil dr. K. Strekelj (8 snopič); 2.) Zbornik znanstvenih in poučnih spisov, uredil L. Pintar (6 zvezek); 3.) Slovenska bibliografija, sestavil dr. Franc Simončič (2 snopič); 4.) Prevodi iz svetovne književnosti I. zvezek. »Kralj Lear«; 5.) Knezova knjižnica 11. zvezek (J. Cankar: Križ na Gor.; L. Dvetač: Spomini gospoda Ignacija Brumna); 6.) Zabavna knjižnica, 17. zvezek. (Slavjanska lira, slovenske narodne pesmi, uredil Rudolph Peterlin; F. Ks. Muško: Pot spokornikov; Zofia Jelavškova: Pijane; Ivo Trošt: Podoba iz mladosti; Jos. Planinec: Drobne povesti); 7.) Letopis »Slovenske Matice« za leto 1904.

— **»Učiteljski Tovariš«.** Štev. 13. Vsebina: Okrajno nadzorstvo — posest vadiških učiteljev. — Naš denarni zavod — Trnje in osat. — Pisarna. — Duhovnik in učitelj. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

— **»V boj proti alkoholni kugi!«** je naslov majhni brošurici, katero je preстал iz nemštine gosp. A. Ogorelec, nadučitelj pri sv. Barburi v Halozah na Štajerskem. Brošurica razpravlja: 1. Kaj je alkohol? 2. Kdo je pivec? 3. Zakaj se toliko pije? 4. Zakaj se še pije? 5. Katera bolezen lahko dobi pivec? 6. Kje je meja med pivcem iz navade in med pijancom? 7. Proč z alkoholnimi pijanci! 8. Kako naj alkoholni kugi izpodkopamo tla? Brošurico ima v zalogi pisatelj.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1905.

1084 Rajko Korban.

Dobro ohranjen
parni stroj in kotel
s 6 konjskimi silami se poceni proda.
Več pri **A. Petrinu** v Ljubljani, Hrenove ulice št. 8. 1052-1

Izgubil se je
mlad bel Foxterrier s 3 črniimi lisami na levem uhlju. — Prosi se, da se ga odda pri g. hišniku, Gorupove ulice 4. 1055

Naprodaj je lepa na novo sezidana
hiša

10 minut od mesta Ptuja na glavni cesti, ki ima 4 stanovanja, 3 veliki kleti, perilo kuhinjo ter izvrsten vodnjak, lepe hve, dvorane in 1000 m² lepega rodovitnega vrta, še 11 let proste dache. Dobiček se poleg svojega stanovanja 400 K. Prilicno je tudi za vsakega rokodelca ali obrtnika. Cena je izjemno nizka, vse skupaj komaj 4000 gld. Plačati je treba samo 2000 gld. — Več pove lastnik **Ateljé Kovac**, železničar na kolodvoru v Ptuju. 1050-1

Prijatu! — „I nu, kaj češ?“ — „Daj, daj, buod' tok' duobr pa m' povajd' kej b' jest kaj kofeta, pomaranč, imon inu vse kar se zmislit muorte, naroču, pa toku, de me njab osparu!“ — „Hm, vajiš kaj? Piš' u Trst na **Adolf Merharja** pošto predal 66, pa buoš vidu de buoš se bul' kakr' kontent. Vajš, je od nas dama, ga duobru poznam.“ — „Poštena duša skuz in skuz, pa cenila'ke tūd puošle če drgač' naj.“ — „Bug lonaj“ — „Bug te ob'ar!“ 1040

Vabilo
k
rednemu občnemu zboru
kranjskega društva za varstvo živali
ki bo
18. aprila t. l. ob polu 9. uri zvečer
v hotelu pri Maliču.

DNEVNI RED:
1. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora
2. Računsko poročilo
3. Poročilo o sklepih bilancij
4. Poročilo o preložitvi na leto 1905.
5. Dopolnilne volitve in odbor.
6. Predlogi.
Društveno predsedstvo.
1051

Svarilo!
Ker se zadnji čas razširja neosnovana govorica, da je bil moj rajni soprog v zvezi z umorjenim najdenčkom, izjavljam, da bodem vsakega, kdor bode to laž razširjal, pozvala na odgovor pred sodnijo!
Marija Povše
posestnica v Spodnji Šiški.

Javna dražba.
V konkurzno maso g. Ivana Auerhammerja spadajoče **kramarsko blago** in **prodajalniška oprava** v prodajalnici h. št. 26 v Koldvorskih ulicah se bode prodajalo

po javni dražbi
dne 4. aprila 1905

in če potrebno tudi v prihodnjih dneh v uradnih urah od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne. — Kupovalci se vabijo.

997-3

Op. št. A 39/5-3
Oklic
s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

C. kr. okr. sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrl dne 8. grudnia 1904. leta **Franc Molavec**, zasebnik na **Muljavi štey. 11** ne zapustivši nikake naredbe poslednje volje.

Ker je temu sodišču neznan, ali in katerim osebam gre do njegove zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljajo vsi tisti, kateri nameravajo iz kateregakoli pravnega naslova zahtevati zapuščino za se, da naj napovedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisnem sodišču in se zglase izkazavši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za oskrbnika gospod **Karel Pleiweiss**, C. kr. notar v Višnjigori, obravnavala z onimi, ki se zglase za dediče in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, dočim bi zaslela nenastopljivi del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedično.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori, oddelek I., dne 28. marca 1905.

MAGGIjeva ZABELA za juho in jedila

Je od nekdanj preizkušena in edina, ki daje slabim juham, omakam, primeskom k juhi, sočivju itd. takoj presenetljiv, močen, dober okus. — **Jako izdatno, torej ne belite preveč!**
Naprodaj po vseh kolonialnih in delikatesnih trgovinah in drogerijah. — V steklenicah od 50 vin. naprej.
Prazne orig. steklenice se prav ceno napolnuje. 1022

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsakozlo slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah štey. 12.

Zavaruje postopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder pošljuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

ŠIVILJA
se sprejme
v Gospodskih ulicah št. 5
III. nadstropje. 1044

Krojaškega pomočnika
sprejme takoj v trajno delo
Franjo Škrbec v Ložu.

Gospodična
se takoj sprejme kot vajenka v trgovino s papirjem in galanterijskim blagom.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1039-1

Učenka
iz boljše hiše, zmožna slovenskega in nemškega jezika, se išče za manufakturno trgovino. 1034-1
Ponudbe naj se pošljejo na naslov **Anton Ogrin, Novo mesto.**

Usak dan sveži sladoled
se dobiva
v kavarni in slaščičarni
Jakob Zalaznik
Stari trg štey. 21.

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljsega K 12-; belega, jako mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-; Pošilja se fanko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 929-2
Benedikt Sachscl, Lobes 35.
pošta **Pizen na Češkem.**

Ia jedilno mast
pošilja po 78 v. klgr. v vsaki množini firma
LAD. URBAN & spol., Praga—Žižkov.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Kororckem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušak za love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvišuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, vinski in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoni. 13

Bi
ne dobiš za gojitev kože, osobito za odstranitev peg in za dosego nežne polti boljsega in uspešnejšega zdravilnega mila, nego je preizkušeno
Bergmannovo lilijno mlečno milo
(znamka 2 škrate)
Bergmann & Co., Dečin ob Labi.
Prodajata kos po 80 vin.:
Drogerija A. Kanc in J. Wutscherja nasl. V. Schiffer
v Ljubljani.
2 930-1

Ival
Zdravniško priporočena zdravilna zeliščna primes h kopelim za odrasle in otroke.
Kopeli z „Ivalom“ delajo čudeže ob protinu, revmatizmu, živčnih boleznih, ženskih boleznih, ob pomanjkanju spanja, mrzlosti rok in nog, hipohondriji, bledosti, nadubi, ohromelosti, krčih, za mankanju postelja, za kožne bolezni, he moroide, želodčne bolezni itd.
Kopeli z „Ivalom“ jačijo živce, obnavljajo kri.
Pri ljudeh, ki se kopljejo z „Ivalom“, delujeta kri in živčni sistem normalno, čuti se zbistrijo, kar provzroči splošen dober počutek; duševna in telesna moč naraste, človek se čuti zdravega in srečnega in si s tem podaljša življenje, za največ ljudi prekratko.
10 škatljic za 10 kopeli stane 12 K, 20 škatljic za 20 kopeli 20 K, franko in carine prosto.
Razpošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej edini upravičeni izdelovalec
Ludovico Polak
v Milanu (Italijansko). 937-1
Pisma stanejo 25 h, dopisnice 10 h. Dopisovanje v vseh jezikih.
Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko M. Felth, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Novo življenje
si napravimo z novim zaslužkom. Zahtevajte brezplačno naš ilustrirani katalog. **Chem. Industriewerk Siebenbrunn 84 pri Dunaju.** 1035

„Letni časi“
je v tisku in bo kmalu izšla.

G. FLUX
Gospodke ulice št. 6 1053
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Samo 3 K
dokler bo kaj zaloge. Kompletne velelegantne stenske ure, najfinejša rezbarija s številkami in kazalci iz slovine, izvrstno zanesljivo kolesje s 24urnim tekom. Cena 3 K, 3 kosi 8 K, 6 kosov 15 K.
Splošni cenovnik zastoni.
Urajem velik cenovnik na debelo, če se pošlje 80 vin. v znakah. — Pošilja proti povzetju
M. Rundbakin
na Dunaju, IX., Lichtensteinstasse 23. 1043-1

Uradno dovoljena 1037
posredovalnica stanovanj in služb
K. EGY
na Sv. Petra cesti št. 35
išče nujno: starejšo osebo k posamezni dami, ki naj zna tudi šivati, 20 K plače; več privatnih kuharic za tukaj in za zunaj; več deklic k otrokom, ki naj znajo tudi nemško; več deklet za graščino in farovž; natakariče in kasirke za zunaj. Potnina tu. Več v pisarni. — Priporočam tudi zanesljivega vrtnarja za zunaj.
Tam se tudi dobi
izvrsten kruh iz parne pekarnice.

Praes. 91/6-5.

Oklic.
Pri podpisani sodnji se sprejme takoj
pisarniški pomožni delavec
zmožen slovenščine in nemščine, izvežban v pisarniških poslih proti dnevni plači 2 K 20 h.
C. kr. okrajna sodnija Kočevje
dne 3. marca 1905.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene prodipise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 3013-25
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Plüss-Stauffer-jev klej
neprekosljiv za lepljenje strth predmetov.
Naprodaj ima **Fran Kollmann** v Ljubljani. 696-3

Krojaški pomočniki
za fino delo se sprejmejo pri tvrdki
M. KUNC, Ljubljana. 1041-1
Mesarski pomočnik
izurjen v svojem obrtu, zanesljiv in pošten, se sprejme takoj ali v 14 dneh. Plača po dogovoru. — Sprejme se tudi učenec.
ANTON AVBELJ, mesar v Žužemberku.

Natakarski učenec
pikolo
se sprejme takoj za veliko restavracijo v Ljubljani.
Več se izve v mestni posredovalnici za službe in stanovanje. 1042-1

Pritlični prostori
pripravi za pisarno ali skladišče, se s 1. majem oddajo. 1005-3
Povpraša se pri hišnem gospodarju, Prešernove ulice št. 7.

Trgovskega pomočnika
špecerijske stroke sprejme takoj
Jos. Jebačin, Ljubljana.

V kavarni „Valvasor“
se vrši 1017-2
danes, dne 31. marca in jutri, dne 1. aprila t. l. vsakokrat ob 8. zvečer
KONCERT
karlovških tamburašev.
Vstop prost.

1048

Podpisani mestni magistrat razpisuje izvršitev
podiranja hiš števil 5 in 6 na Marijinem trgu.

Pogoji se izvedo pri mestnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Pismene ponudbe je vlagati pri mestnem magistratu do
dne 12. aprila t. l. opoldne,

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 27. marca 1905.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.
Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9
priporoča svojo tovarniško zalogo
suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah. 3437-23
Kravate in perilo.
Potrebščine za krojače in šivilje. *

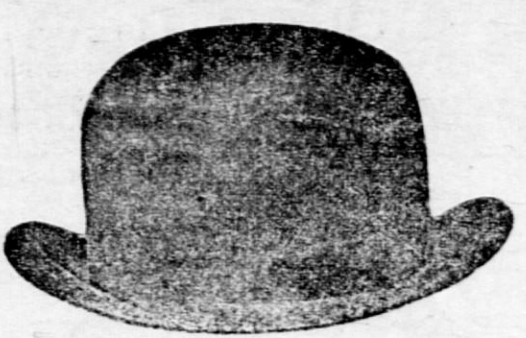
Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selzthal in Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. Heb, Francove v. Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregence, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. Heb, Francove v. Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m. zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove v. Prago, Marijane v. Heb, Francove v. Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregence, Inomost, Zell am See, Lend-Gastein, Ljubno, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 10 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomost, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzena, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straz, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 5. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer ob 9. uri 56 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

956-5
za velikonočne
praznike se dobe po najnižjih cenah
moške, deške in otroške obleke kakor
tudi najfinejša damska konfekcija v naj-
večji izbiri od najpreprostejše do najfi-
nejše izvršilve
v angleškem skladišču oblek
O. Bernatovič
Mesni trg št. 5, Ljubljana Mesni trg št. 5.

Razglas.
Podpisani usojajo si slavnemu občinstvu vljudo javiti, da je
otvoril tudi v Ljubljani v **Selenburgovih** ulicah št. 6, na dvorišču
zalogo hrvatskih namiznih vin
v steklenicah.
Prodajalo se bode najfinejša hrvatsko namizno vino belo in
rdeče (šiljer) v literških steklenicah po naslednjih cenah:
do 5 steklenic, steklenica po 80 vin.
od 5 " višje " " 72 "
dostavljeno franco v hišo.
Za mnogoštevilna naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem
Antun Simić, Ljubljana, Selenburgove ulice 6,
(na dvorišču). Telefon št. 186.
1045-1

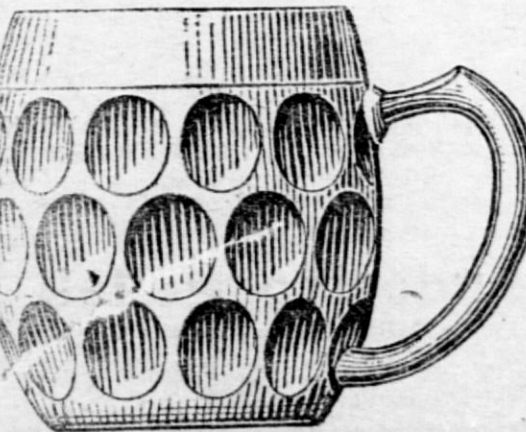
AVGUST REPIC
sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Prešernove ulice
v poslopiju „Mestne
hranilnice“.

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Odlikovan
z zlato medaljo
na razstavi v Parizu
1. 1904.

Dragotin Puc
tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18
izvršuje vsa tapetarska dela ter ima
v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka.
Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarke
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Pokarija
slaščičarna
in
kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 13
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Razglas.
Razpisano je delo
vodovoda za vasi Slavina, Koče in Žeje
koje cenjeno na 53.600 K. Natančnejše se razvidi iz proračuna, kateri je na
vpogled v občinski pisarni na kolodvoru v **Prestranku**.
Tozadavne prošnje se morajo vložiti do **15. aprila t. l.** pri
podpisnem uradu.
Županstvo občine Slavina
dne 27. sušca 1905. 982-3

Gotska vzajemna zavarovalna banka za življenje.
V Evropi največji zavod svoje vrste.
Stanje zavarovanj za življenje čez 1012 milijonov kron.
Doslej izplačana zavarovalna vsota čez 517 milijon. kron.
Vsekdar visoki presežki pridejo zavarovancem neprikrajšano v dobro, doslej se
jim je povrnilo že 255 milijonov kron. Jako ugodni zavarovalni pogoji: nezapa-
dnost takoj, neizpodbitnost in svetovna polica po dveh letih.
Natančnejša pojasnila in prospekte daje brezplačno:
ED. MAHR, zastopnik v Ljubljani
Židovske ulice števil. 4. 64-4

Boštanjska graščina pri Radni na Kranjskem
nasproti postaji Sevnica pri Zidanem mostu
bode dne 6. aprila letos ob 10. uri dopoldne
prodajala na javni dražbi
40 glav goveje živine
(in sicer: 1 bika, krave, vole in mlado živino), dalje 1 konja, 2 ve-
lika merjasca čiste jorkširske pasme ter tri breje svinje.
Na prodaj ima graščina tudi večjo množino krompirja,
repe in pese. 1024-1

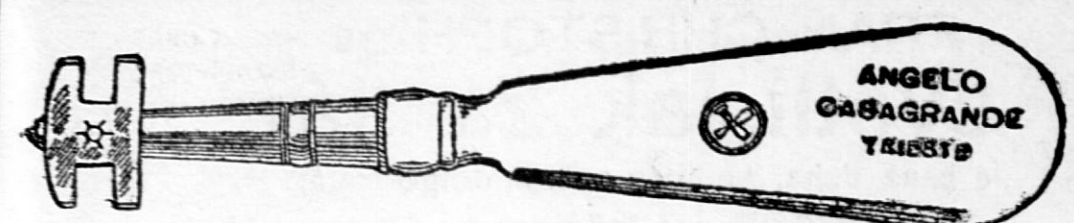
Fritz Schulz jun. deln. družba, Heil in Lipsko
edina izdelovalka
čistilnega ekstrakta Globus
je dobila
na svetovni razstavi v St. Louisu 1904
Grand Prix
najvišjo odliko v tej stroki. 12 1055-1

**Hamburg-
Amerika**
Iz Ljubljane
v New-York
z dobro, prosto hrano.
Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 11-13
Zastopnik:
FR. SEUNIG, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31 zraven
šrango
Izvrstna signurna vožnja z
brzoparniki
samo 6 dni samo
Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno.

Novo!

Novo!
Amerikanske avtomatične
samobasalne puške na šibre
sistem Browning.
Istotako imam veliko zalogo
puške in revolverje
najnovejših sistemov po najnižjih cenah.
Se vljudo priporoča
FRANC ŠEVČIK
puškar, Židovske ulice 7.
Ceniki na zahtevanje za-
stoj in poštnine prosto.

Diamanti za rezanje stekla

po K 1-80, 2-40, 3-—, 4-—, 5-—, 6-—, 8-—, 10-—, 15-—, 20-—, 30-—.

ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telefon 994.

Oklic.

Podpisano županstvo naznanja, da je c. kr. deželna vlada v Ljubljani z odlokom od 21. maja 1904, št. 9779 dovolila preložitve tukajšnjega živinskega sejma, ki se je vršil vsako leto dne 10. aprila na dan 10. junija vsacega leta.

Ako bi bila na ta dan nedelja ali praznik, se bo vršil semenj dan pozneje.

Mestno županstvo v Ložu
dne 19. marca 1905.

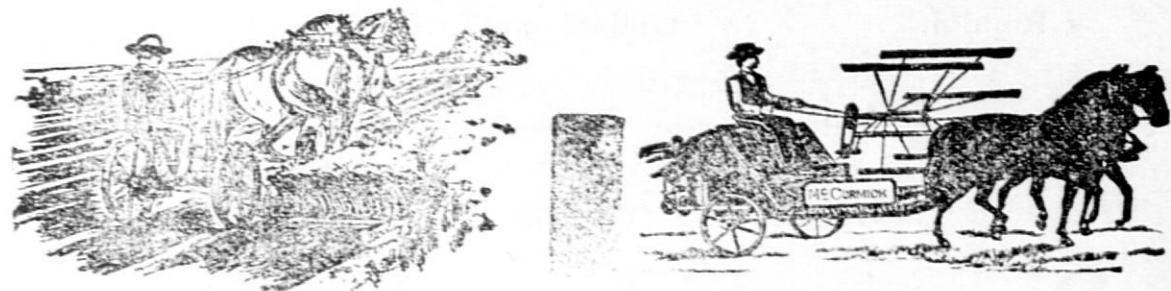
927-2

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Čikaška tvornica za žetvene stroje)

J. E. KNECHT, ravnatelj.

Budapešta, V., Váci ut 30.

Izdelujejo se: Vezalci snopov, kosilci za žito „Daisy“, kosilci za travo, stroji za grabljenje in povlačenje, „Manila“ vezivo za snopje, obračalci sena, kultivatorji, stroji za saditev kornuže.

Velika zaloga strojev in sestavin: DUNAJ, XX., Brigittaplatz 19.

Zastopnika:

848-2

Schneider & Verovšek v Ljubljani.

Katalogi zastoj in franko.

Pojasnja se dajo radovoljno.

Najcenejša pot za zdaj!!

Antwerpen
New York

Red Star Line
Rdeča zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen

New York
Philadelphia

dobite v 864-3

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno

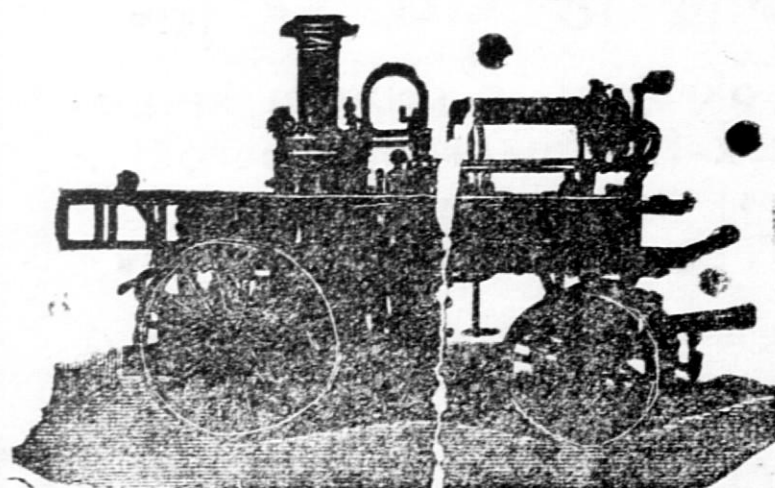
a zastopstvo „Rdeče zvezde“

Fran Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Višdnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji

in sicer: S l. počastno diplomu za izboljšanje parnih- in motor-brizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL

ZAGREB

15-7

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in razpisujejo. Pri sunanjih naročil blagovini naj se vzorec vposlati.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spreddaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priporočam v največji izbiri

Flojzjij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanovljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Pleskarica mojstra s. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez. Slikarja napisov.

Stavbilska in pohištvena pleskarja. Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, šteditnega mazila za hrastove pde, karbolneja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljšie in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana realno in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporočam trgovina s suknenim, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnin

Glince pri Ljubljani.

Sumeči limonadni bonboni in ingverjevo pivo

dajo najboljšo alkohola prosto ljudsko pijačo, zdravju prav prikladno.

Pristno samo s to znamko:

Dobiva se povsod.

Pristno samo s to znamko priporočam

Prva češka dolniška družba za orient. sladkornino in čokolado (prej A. Maršner)

Kralj. Vinogradi.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgoj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur siedeče predmete le proti temu, da se mi povrne glid. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriškanskih patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov "jedilnih žlic;
- 12 komadov "kavnih žlic;
- 1 komad ameriškanska patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriškanska patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašo za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svetnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo glid. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni glid. 6-60. Ameriškansko patent srebro je skosi in skosi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zavajujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

darilo za neveste

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši ameriškanskega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljvijo krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp.

Tomaz Rožan, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

S poslanim jedilnim orodjem sem prav zadovoljen.

Mihael Kovačević, pom. uradov ravnatelj pri dež. vladi v Sarajevem.

Prva kranjska mizarska zadruga v Šent Vidu nad Ljubljano

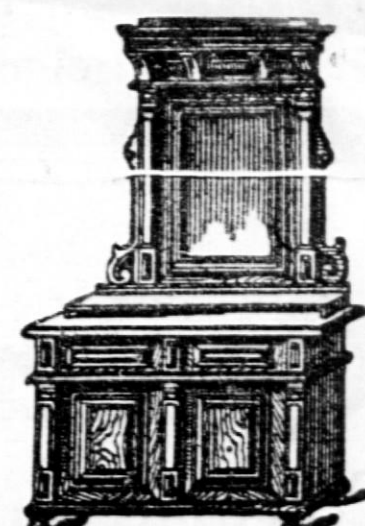
se priporočam sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporočam

Josip Arhar

načelnik.

598-6

Stanje vlog:

K 6.485.28217

Rez. zaklad:

K 98.23841

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

18-13

Posojila po 5% in po 5 1/4 %.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.408.

Originalni

SINGER

Pazite na
tvorniško znamko.

šivalni stroji.

SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.
V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-13

V vpljudno znanje!
Predhodno naznanilo.

P. n. občinstvu se naznanja, da dospe v nedeljo, 2. aprila t. l.

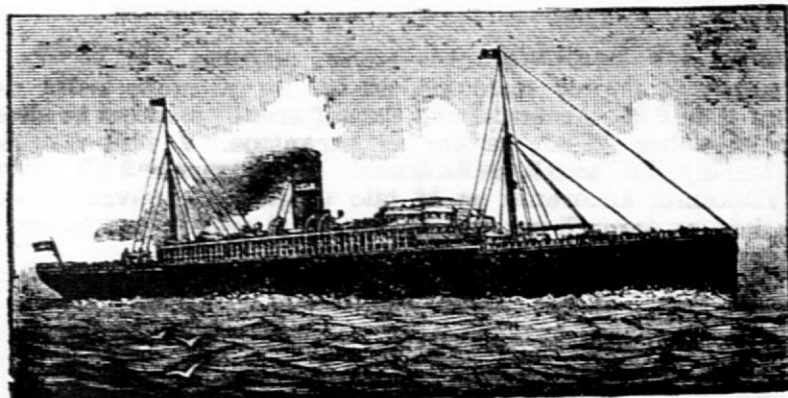
v Fantinijevo zajtrkovalnico *

Francovo nabrežje 15, Ključavničarske ulice 5,
prof. Gambrin, da otvori tamkaj pivni sanatorij s plzenskim
prazdrojem. Ordinira vsak dan od 8. zjutraj do polnoči. — Najhitrejšje
ozdravljenje zajamčeno ob nevšečnosti in čemernosti.

Z velespoštovanjem

L. FANTINI.

Samo 6 dni!

Boulogne-

New York

najhitrejša vožnja

Nizozemsko-ameriške črte

Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

Vozne liste preskrbi in daje brez-
plačna pojasnila 4

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Edvard Kristan v Ljubljani

Kolodvorske ulice 41

na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Styria vozna kolesa
motorska kolesa

znamka poznavateljev!

Dürkopp **Diana**
vozna kolesa

so pred vsemi!

1093-1

Oglejte si nove modele pri edinem zastopstvu za Kranjsko

IVAN JAX & sin

== v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 17. ==

Predobro urejena delavnica za popravila v hiši.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Brežernove ulice 9

vpljudno naznanjata, da sta zalogo za po-
mladansko sezono tako

konfekcije za dame

kakor tudi

oblek za gospode,
dečke in otroke

popolnoma na novo popolnila
in vabita cenjene odjemalce k obilnemu
obisku.

Ilustrovani ceniki zastonj in
poštne prosto.

875-3

Josip Reich

parna

barvarija in kemična spiralnica
ter likanje suknja

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.

Postržba tečna.

Cene nizke.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrožba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetje,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
ditine in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in petrehačine, kirurška obe-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruhana in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encijan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija —

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Kupuje po najvišji ceni razna
zelišča (rože), cvetje, korenine, se-
mena, skorje itd. itd.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij.,
angleških, italijanskih tovarn.

Solidno blago, nizke cene.

Odlikovan z zlato kolajno in častno
diplomo v Parizu 1904.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode
in dečke, lopic in plaščev
za gospe, nepremočljivih
havelokov itd. itd. 14

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšje, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha

po najnižjih cenah:
1 kg. 50 h, več a 70 h, pri
nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

V Ljubljani:

Anton Stacul in Brata Eberl.

V Škofji Loki: Matevž Žigon; v Kranju Fr. Dolenz;

v Postojni: C. Pikel.

1010-1

Slavnemu občinstvu naznanjava, da sva prevzela za Kranjsko in
Štajersko **glavno zastopstvo** za najnovejšje patentirane

acetyleneke aparate

akeijske družbe „Matraj in Prometheus“

Družba ima postavljenih več kakor 10.000 aparatov
in je odlikovana s 6 zlatimi svetinjami.

Aparati so brez vsakršne nevarnosti ter se dobijo
obsežni za 4 do 5000 luči. — Proračuni se pošljejo na
zahtevanje brezplačno ali pa pride zastopnik osebno na dom.

Tu se dobe tudi najnovejši gramofoni in plošče.

Zastopnika:

902-3

Jožef Arko

v Ribnici.

Anton Ivanc

v Ljubljani, na Žabjaku št. 12.

Dr. med. Jos. Strašek

distriktni zdravnik v Brežicah

naznanja, da se je

1001

dne 1. aprila 1905

preselil v lastno hišo v Brežicah

ki je znana pod imenom „Hluderjeva hiša“
in je nasproti Frančiškanski cerkvi.

Mestna hranilnica

v Črnomlju

otvorjena 1. aprila t. l.

posluje v občinskem uradu vsako sredo
in petek od 10. do 12. ure dopoldne in
od 1. do 4. ure popoldne.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje

po 4%

Nevzdignjene obresti pripisuje polletno h
kapitalu.

Posojila na zemljišča po 5% in sicer
tako, da se s 6% v 36. letih vsak
dolga popolnoma uniči.

Na menice in vrednostne papirje

po 5½% do 6%.

Občinam, okrajem in drugim korpo-
racijam brez hipotekarnega poroštva

po 4½% do 5%.

Prošnje za posojila se sprejemajo vsaki dan ob
navadnih uradnih urah, pojasnila in pravila se da-
jejo vsakomur brezplačno.

Garancijo za hranilne vloge in njih
obrestovanje, obstoječe iz vrednostnih
papirjev v znesku 20.000 K, je prevzela
mestna občina črnomeljska, poleg tega
pa še jamči z vsem svojim premoženjem
in vso davčno močjo.

1011

Pozor!

Zaradi drugega podjetja opustim svojo

manufakturno trgovino

in bodem odslej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgovini se nahajajoče predmete suknene modnega in perilnega blaga, platno za rjuhe, najboljše cvilne za matrace, kovrta, koce, preproge i. t. d.

143-14

S spoštovanjem
Franc Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Oklic.

V sredo, dne 5. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne
prodajalo se bo

potom javne dražbe in proti takojšnjemu plačilu

na graščini Raka pri Krškem

vsaka posoda razne vsebine, stroji za seno vezati, zdavati in obračati, mlatilnici, stroj za žito vejati, čistilnice za žito itd.

Drugi dan, dne 6. aprila t. l. dopoldne ob 9. uri se bo vršila

podrobna prodaja

živ, travnikov, senožeti, gozda in poslopij na Hrvaškem brodu in na Rudenjah na leu mesta potom javne dražbe in proti plačilu v večletnih obrokih.

Natančni pogoji se zvedo na dan dražbe.

884-4

Kupci se vživudno vabijo k tema dražbama.

Pozor! Radi preselitve Pozor!

prodajam svojo veliko zalogo

klobukov

čepic, moškega perila in kravat

po znatno znižanih cenah.

Z velespoštovanjem

965-2

G. ČADEŽ

v Ljubljani, na Starem trgu šte. 4.

Oklic.

1016-1

C. kr. okrajna sodnija v Velikih Laščah naznanja s tem, da se bode dne 13. in 14. aprila 1905 ob 9. uri dopoldne na lici mesta na Vidmu (Dobropolje) vršila

prostovoljna javna podrobna prodaja poslopij, vrtov, njiv, travnikov, senožet, gozda

z zapuščine zamrlega Franc Berdausa iz Vidma št. 34.

Prodajalo se bo proti plačilu v večletnih obrokih.

Natančni pogoji se zvedo na dan dražbe.

V soboto, dne 15. aprila 1905 dopoldne ob 9. uri, prodajale se bodo potom javne dražbe in proti takojšnjemu plačilu na Vidmu št. 34 vse preločnine iz zapuščine Franc Berdausa.

C. kr. okrajna sodnija v Velikih Laščah

dne 29. marca 1905.

Zaradi prezidave

že 61 let obstoječih trgovinskih prostorov

prodajam nastopne predmete po precej znižanih cenah:

albumi za razglednice, vsakovrstne slike, knjige s podobami, papirnati obodi za rožnice, pisemski papir in karte v kasetah, klasiki nemški in sploh nemške knjige, dekoracijski pladnji, skatljice z barvami, molitveniki nemški in francoski, družabne in otroške igre, predloge za slikanje, muzikalije za klavir, gosli in citre, albumi, okvirji in stojala za fotografije, albumi za poezijo, pisalne mape, dnevniki, pisalniki in drugi zadevni predmeti.

Zunanja naročila se izurše točno po povzetju.

Z velespoštovanjem

J. GIONTINI

v Ljubljani, Mestni trg št. 17.

586-6

Največja zaloga navadnih do najtinejših otroških vozičkov

In navadne do najtinejše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Meznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Pozor

prijatelj z mesta in z dežele!

Ne zamudi, da stopiš mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno

„Pri belem konjičku“

G. Auerjevih dedičev

v Wolfvih ulicah.

Tam dobiš vedno sveže izbrano marčno pivo iz domače pivovarne in tudi mnogovrstna pristna prirodna vina in okusna jedila.

Za točno postrežbo in solidne cene skrbi

J. Spunt

gostilničar.

310-11

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

prilagočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, vozniških koles,

glasbenih avtomatov

in pisalnih strojev.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetlic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

14

Pred škofijo št. 21.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.
Klobuke cilindre in čepice
v največjih faconah in v velikih izberah
priporoča
Ivan Soklič
Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice.

Somatose

mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačoče in živce oživljačoče krepilno sredstvo.

702-4

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Mnogo prihranite

pri novih zgradbah in prezidavah

če rabite patentovane

malčevocementne stene.

Prednosti: varno pred ognjem, ne prepušča zvoka, prihrani se mnogo prostora, travers ni treba. Uvedeno že po vseh večjih mestih.

V Ljubljani pri hotelu „Union“

(okoli 4000 m²).

Na razpolago so svedoče vis. kr. deželne vlade, kr. ogrskega drž. stavbnega urada, mestnega magistrata zagrebskega in zagrebskega kr. gozdnega ravateljstva.

Zaradi pojasnil in preračunov se obračajte na imetnika patenta

arhitekta HOENIGSBERG & DEUTSCH

c. in kr. dvorna stavbna mojstra v Zagrebu.

261-21

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-

NIM BLAGOM TER POTREB-

ŠČINAMI ZA KROJA-

ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK
LJUBLJANA
Dvorski trg št. 1.

Dražbeni razglas.

1:28-1

Povodom razširjenja enorazrednice v dvo, oziroma v trirazrednico na Dovjem se bode sedanje šolsko poslopje vzdignilo za eno nadstropje.

V svrhu oddaje stavbenih del vršila se bode

v torek, dne 18. aprila 1905 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju na Dovjem.

ofertna obravnava.

Stavbena dela so proračunjena:

1. Zidarska in težaška dela	K	7025-98
2. Tesarska dela	"	1889-08
3. Kamnoseška dela	"	8-10
4. Mizarska, steklarska in ključavničarska dela	"	1822-04
5. Pleskarska dela	"	101-02
6. Lončarska dela	"	319-48
7. Slikarska dela	"	48-—
8. Za osnaženje poslopja in druge malenkostne poprave po zaračunanju	"	86-30
Skupaj	K	11.300-—

Vsak ponudnik mora vložiti 10% varščine. Načrti, troškovniki in stavbeni pogoji so razgrnjeni pri krajnem šolskem svetu na Dovjem, v šoli, do dneva ofertne obravnave na splošni vpogled. Krajni šolski svet si pridržuje pravico, da ni zavezan oddati stavbo najcenejšemu ponudniku. Vsa stavba se bode oddala le enemu podvzetniku.

Krajni šolski svet na Dovjem

dne 29. marca 1905.

FRANC STUPICA

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti šte. 1

zravan Figovca

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom priporoča

Portland in Roman cement, železniške šine in traverze za oboko,

storjo za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, poenjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograje, ter vse druge stavbne potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteži.

Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnice, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke in razna kuhinjska oprava.

Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepelnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnje, plugov in bran.

Plahte za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec, svetovoznani redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje šteti in čopičev.

928-2

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Lepi moški in ženski klobuki

fino perilo, kravate, kakor tudi vsi v
modno trgovino spadajoči predmeti
se dobe pri

J. S. Benediktu
Prešernove ulice 3.

Trgovski pomočnik

17 let star, večš špecerijske, železninske
in manufakturne stroke, želi stopiti v
službo. — Naslov pove upravnistvo
„Slov. Naroda“.

1006—2

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak

zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5
priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo
zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov
in drugih v njegovo stroko
142 spadajočih stvari 14
po najnižjih cenah.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 145—14

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

BRZOJAVKA!

ANTON SCHUSTER, Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča

793—4

novosti

konfekcije za dame in deklice,
bluz in deških oblek, modnega
blaga za dame in gospode; voile,
satin, levantin, preproge, naj-
boljše platno, chiffon, perilo in
kravate za gospode.

Solidno blago!

Nizke cene!

Uzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Slaščičarna, kavarna in pekarna JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Slav. občinstvu priporočam ob priliki

velikonočnih praznikov

svojo veliko zalogo različnih cukrenih,
kakor tudi galanterijskih prhov. V
zalogi imam v veliki izbiri domača in
inozemski vina v steklenicah, naj-
finerše likerje, pravi maraskin iz
Zadra, benediktinec, alaš in drugo.

Vsak dan sveži

šarklji, pince in titole.

Sveže blago!

Po naročilu izgotavljam tudi

raznoverstne potice

mandeljnov, rozinov,
medene, orehove itd.

V kavarni

se dobi bela in črna kava,
čaj, fini likerji itd. itd.

Točna postrežba!

Filialke:

* Mestni trg št. 6. *
Sv. Petra cesta št. 26.

Vsakoverstne

rane

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Za
40 let se je izkazalo medilno vlačno mazilo, tako
imenovano **prasko domače mazilo** kot za-
nesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane
čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine,
hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Prot. predplačilo K 8-16
se pošljejo 4/1 puščice ali
8/2 ali 4/2 puščice ali 4/2
4/1 ali 4/2 ali 4/2 puščice
poštne prosto na vsako
postajo avstro-ogrsko mo-
narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“

a **Praga** 2678—15

Malá strana, oget Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gos-
podih lekarjih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkoczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

V soboto, dne 4. marca

se prične zaradi popolne

prostovoljna prodaja.

Prodaja se: najnovejše blago za damske spomladanske obleke, svilnato blago za bluze, paletoti, plašči (Brunnenmäntel), okoli 200 izgotovljenih svilnatih bluz od gid. 3-50 višje, fini franc. batisti in pralni zefiri od 16 kr. višje, posteljna pregrinjala in garniture, plišaste preproge od gid. 1-65 višje ter žensko in moško perilo.

697—8

Mestni trg št. 25.

Anton Primožič, Ljubljana.

Mestni trg št. 25.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime

„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082—64

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)